

ELŐFIZETÉS

HELYBEN: Egy évre 24 korona. Egy hétre 2 korona. VIDEKEN: Egy évre 28 korona. Egy hétre 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK: 4-hatásos péntekkor egyszer 20 fillér, minden következőnél 16 fillér. Nyitónál péntekkor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában. TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság. József főherceg-ut 22. sz. TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, február 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Prohászka Ottokár utolsó előadása. Béke a waggongyárban. A kínai anyacsászárné öngyilkos. Fölmentett aradmegyei szolgabíró. Diósy Nusi a mikalakai jósnőné. A kormány nem távozik. Fegyházra ítelt báróné. Az irodalmi mozi. Elítelt aradmegyei királysértő. Ki a primacónna tolvaja? Tarkaságok.

A gázgyár.

Arad, február 22

A városparlament egy elköltözött embernek, a közügyek nemes hívének emléke elevenedik meg előttünk. Nem a porondon, nem a közgyűlési szerták valamelyikén, hanem a városi ügyek fölött szenvedélyesen vitatkozó kávéházi asztal fölött mondta, ami most vele együtt eszünkbe jut:

— Föl kell állítani az új Monroe-doktrínát. Amerika Amerikáé, Arad legyen — Aradé. A mi vállalat itt közszolgáltatásra van hivatta: az legyen a városé. Ne eljének rajtunk idegen, jobbára külföldi tőkéssek, angolok, belgák, bécsiék, hanem legyen a város mindent házi kezelésbe, a maga gazdálkodásába.

Ez a gondolat, amint tudjuk, akkor hódított és terjedt is. Vakmerőség lett volna ellene érvelni. Ugy voltunk vele, mint például országos dolgokban az önálló jegybank jelszavával. Valamennyien követeltük

azt; a hazaárulással egyet jelentett azzal szembeállítani. És most, félig átlábolba egy gazdasági válság ingoványain, csödben, szégyenkezve születik meg a beismerés: „ezekben a nehéz időkben még csak az kellett volna, hogy a kipróbált, erős közös bank helyett külön jegybank legyen!” A házi üzemeknek a legtisztább hittel vallott, követelt elméletét is ilyen csalódások érték Aradon. Városi üzemmé lett, ha egyelőre zárgondnoki kezelésben, a vízvezeték, a nélkül, hogy az angolok által szedett víz-díjakat le tudta volna szállítani. A városi jegygyár ügye teljesen kifejlett kudarcá lett. A városi autobus, ha üzletnek nem is rossz, szintén arra a tapasztalatra vezetett, hogy a házi kezelés nem garantálja a közönség számára az olcsó szolgáltatást, az alacsony árat. E nélkül pedig mit ér az a gond, a munka, a kockázat, amelyet a város a házi kezelésbe vont üzemekkel magára vállal?

De azért halálra ítélni ezt az elméletet még se lehet. Tény, hogy vannak városok, amelyeknek jól jövedelmező és a közönséget olcsón ellátó üzemeik, üzleteik vannak. A véletlennek kegyetlensége, hogy ép Aradnak egyetlen ilyen se jutott. Amint soha és semmi se sikerült általános érvényű törvényt csinálni: a házi üzemek elméletét se lehet minden áron követni, se pedig minden áron elejteni. Az egyes eseteknek, az egyes üzemeknek, hogy úgy mondjuk, klinikai vizsgálata szükséges annak megállapításához, hogy mi előnyösebb a közre,

a városra nézve, ha a maga kezébe veszi az üzemet, vagy ha magántársaság kezében hagyja, olyan, kézzelfogható, értékben kifejezhető előnyök ellenében, amelyek megéri azt, hogy a város jogait egy időnt nem érvényesíti?

A gázgyár ügyében kell ezt, higgadt számításal, gondos elővigyázattal megállapítani. A gázgyár koncesszióját 1870-ben adta a város. Huszonöt év múlva, 1895-ben joga lett volna azt a befektetések 75 százalékával átvenni. Ötven év múlva, 1920-ban, joga lenne azt az épületek és berendezések 50 százalékának megtérítése mellett, megváltani a hetvedtév múlva, 1945-ben az minden ellenszolgáltatás, nélkül ingyen háramlik a város tulajdonába. A megváltás kérdése a városra nézve egyelőre nem aktuális. Hanem foglalkoznia kell azzal a légszuszgyárnak, amely a fejlett fogyasztás és a haladottabb technika mellett üzemet a mai berendezések mellett nem tarthatja fenn. Be kellene ruházni, a városhoz intézett beadványa szerint, négyszázhatvan ezer koronát; ezt azonban nem tehetné, ha a város fentartaná a jogot, hogy 1920-ban, körülbelül hetedfél év múlva az összes, tehát a most létesített berendezéseket is féláron megváltathatja. Arra kéri a várost, hogy a város erről a megváltási jogáról mondjon le. Ennek ellenében bizonyos előnyöket ajánl föl; lezállítja a közfogyasztásra szánt légszuszerek árát, részeseíti a várost a vállalat bruttó jövedelmében és egyebeket.

Vegyük alapul azt, amit a városi Monroe-elmélet szerint mondanunk kellene: nem. A gázgyár legyen a városé. Ha 1895-ben elaludtunk a megváltás alkalmát, most tartzuk nyitva a szo-

LES EXTRÉMES SE TOUCHENT.

Irta: Z. T.

Hogy az én írásommal újra itt találkozok az olvasó, ennek a lapnak hasábjain, amelyeken először gyakoroltam magam — bizonyosan több ambícióval, mint szakértelemmel — a tollforgatás mesterségében, az tulajdonképen szintén extremitás, habár ebben sem politikai, sem társadalmi jellegzetesek nincsenek. Ennek az újságnak műhelyében kezdtem az újságírást és az a szeretet, az a ragaszkodás, amellyel a foglalkozás magához kötött, ime visszahoz nemcsak a mesterséghez, hanem a laphoz is. Most már csak műkedvelősködök itt a vonal alatt — nem a lap érdekében és nem a te kedvéért szives olvasó; a magam kedvéért. Ugy vagyok mint az öreg diurnista, akit a hivatala nyugdíjba küldött: megszokta a számváltást s mert hogy nyugdíjba ment s a hivatali munkának hiányát érzi, hát avval kárpótolja magát, hogy otthon ő számolja össze a — piacpénzt. Valamit csak össze kell számolni, ha annyi évtizedeken át megszokta a munkát. Az árvapénzek helyett a piacpénz, a betét-naplók helyett meg a mosásba adott fehérszemük jegyzéke.

Ami a társadalomnak, a művészetnek, a közgazdaságnak, meg az irodalomnak háztartásában ilyen aprópénz munka akad, annak az elszámolását vállaltam én e lap olvasói számára. Ha talán hiba lesz néhol az összeadásban: korigáljon ki az olvasók férjja-nője. Olyan témákról lesz itt szó, amikkel ünnepeinken ráér foglalkozni az is, akinek ez

nem is épen a bivatása. Amiket én ott írok, mindazok csak apró és alkalmoszerű megjegyzések lesznek, s nem örökbecsű szentenciák, amelyeket a szerzőjük tekintélye megdönthetlenné tesz. Vannak elvek és mondasok melyeket mindenki hisz, holott annyira nem igazak, hogy legtöbbször az ellenkezőjük sem igaz. Ezt Wekerle Sándor mondta egyszer s ha valaki, ő bizonyára tudja, hogy ez így van. Általában: művészetben, irodalomban nincsenek abszolút értékű igazságok s a közgazdasági és szociológiai axiómák élete sem örök. Ha valahol lehet jogosultsággal pro és kontra vitatkozni, úgy ezen a téren lehet igazán. A művészeti és irodalmi jelszavak és irányok értéke nem több a morálénál, amelyet minden kor a maga számára állapít meg. Az erkölcs mint absztrakt fogalom is absztrakt s legősibb tantételének élete is csak relative hosszú. Ime látjuk: soha olyan forradalom nem volt még az erkölcsök világában, mint épen a jelenlegi században, amely radikális tisztítást végez a morál faragott istenségei között. Az irodalom és a művészet sokszor átesett már a Sturm und Drang e korszakán s mindannyiszor tisztultabb formákban, regényrélődva, tartalomban és stílusban megifjodva újjászületett utána. A múlt és a még előbbi századok erkölcsi parancsaira, a megcsontosított, avult erkölcsi felfogásokra még jobban ráfért ez a rostálás, hiszen már-már tűrhetlenné vált miattuk az életünk.

Nem lehet tagadni ugyan, hogy az irodalom és a művészetnek sokféle ága közvetve épügy kapcsolatban van az emberek életével,

mint az erkölcsi felfogások révén a társadalomra gyakorolt sokféle kényszer. Mégis: attól, hogy a szobrász merész vonalakkal, széles nagy ívekkel ábrázolja-e a témáját, avagy apró, elrészletezett sikkokkal és nyugtalan tömegekkel-e, attól, hogy a festő enyhe színekkel dolgozik-e, avagy forradalmian vad és merész arnyalatokkal és attól, hogy ecsettel dolgozik-e, avagy a palettáját kenie közvetlenül a vásznrára, — mindentől az emberiség épügy lehet boldog, mint toldogtalan. Hogy a poéta versét te megérted, én pedig nem, avagy hogy én szépnek találom, te pedig megborzadsz tőle, ez is csak másodrendű jelentőséggel bír az emberiség sorsának irányításában. Ezeknek is lehet ugyan társadalom-átalakító hatásu szerepük: verssel, röpíratokkal a nyomászat mai kiterjedtsége és fejlettsége mellett már lehetne forradalmat csinálni s nem tudom, hogy egy jól sikerült festménnyel szintén nem lehetne-e; de az erkölcs, akárcsak a gazdasági rend, vagy a szociológia némely vívmánya, a törvényhozáson, a törvényeken, bíróságokon és a közigazgatáson keresztül egészen közvetlenül tud érvényesülni a társadalom életében. Hogy egészen paraszti példát mondjak: itt van az erkölcsi parancs, mely a lopást tiltja (a törvény maga nem tiltja, csak bünteti a lopást). Ez a morális szabály a gyakorlatban ugy érvényesül, hogy a szegény embert vagy bárkit megbüntetnek azért, ha a magánál vagyonosabbtól valamit ellop, de ha ugyanez a vagyonos ember a szegény embert úgy lopja meg, hogy nem fizeti neki azt a munkáért, amelyet az megérdemel, amiből meg tudna élni, hanem a különbözetet

münket. Tehát váltuk meg. A megváltási ár bizonytalan. (Közbevetőleg legyen említve: főlő, hogy ekörül még hosszabb és csavarodottabb pör lenne, mint aminő a vízvezeték megváltásának ára fölött indult meg és huzódik a késő öregkorunkig. A város szerződése általában nem a leg-sikerültebb jogi alkotások, a gázgyári szerződés meg épen szerencsétlen fogalmazás.) De vegyük alapul azt az összeget, amelyért a mai tulajdosok (a bécsi légszeszgyár volt gazdái) a részvényeket megszerették. Ez körülbelül egy millió korona volt. A fele tehát: fél millió korona lenne. Ehhez azonban hozzá kell venni az új beruházások összegét. Mert ha a részvénytársaság nem tudja az üzemet a mai fölszerelések mellett folytatni, a város se lenne arra képes, különösen hét év múlva. Tehát még négyzázezer, összesen legalább 900 000 korona. Ennek összegét, természetesen „hitelművellett“ kellene fedezni, a hitel amortizációját pedig huszonöt évre beosztani, — hiszen 1920 től számított huszonöt év múlva, [1945-ben a gázgyár szőrdöstől-bőrdöstől, új berendezéssel, ingyen menne a város tulajdonába. A gázgyárat, helyes, meg kell váltani, előbb azonban számítsuk ki, hogy a városi kezelésbe veti gázgyár hoz-e akkor a jövőbeli, amennyi az egy milliós kölcsön kamatait és huszonöt évre beosztott törlesztését fedezi.

Ez, mondhatják néhányan, bonyolódott számítás, amelyet nem lehet birtelen eldönteni. Nem. De vannak erős valószínűségek, amelyek a főnti rentabilitásnak nagyon ellene szólnak. A gáz, mint világító anyag, alkonyát járja. A villamos világítás nagyobb kényelme, szebb fénye nőttön-növekvő versenyt folytat, új építkezéseknél, új berendezéseknél csak a villamos vezetékeket szerelik fel. A gázgyár tehát mindinkább a fűtés, főzés anyagának, üzemek géperejének szolgáltatására van utalva, amelynek azonban kisebbek az előségei, mint a világító légszesznek. E mellett pedig a légszesz-termelés főanyagának, a kőszénnek ára évről-évre emelkedik és növekednek, köz-tudomás szerint a munkabérek is. Csökkenő, vagy csökkenéssel birtató jövdelem mellett az üzemi kiadások előrelátható emelkedése: két olyan ok, amely alig csábíthatja a várost, hogy egy milliós befektetésbe ugorják be, a nélkül, hogy az olcsóbb légszesz-előállítást biztosítani tudna. Amint hogy például Brassóban, ahol, városi légszesz-

gyár van, drága (32 fillére) a gáz, anélkül, hogy az üzem nyereséget tudna felmutatni.

Hát vajon — ez a következő, igen jogos el-lenvetés, — a gázgyár mai gazdái szintén a biz-tos ráfizetés, az előrelátható veszteség mellett akarják folytatni az üzemet, és akarnak újabb be-beruházásokat tenni? A gázgyár mai tulajdosonai mindenekelőtt nagy tökeerejükkel vannak óriás fölényben a város fölött; olyan tőkével, amely négy öt százalékos kamatoztatás mellett eléri a célját, míg a városnak 1920-ban esetleg ismét hét és fél százalékos folyó számlakölcsönt kellene fölvenni. Előnyben vannak azzal is, hogy már benn vannak az üzemből és mint egy sereg más nagy légszeszgyár tulajdosonai a kőszén-beszerezést olcsóbban végezhetik és az adminisztrációt is csökkenthetik. Mindenek fölött pedig javukra van, hogy üzleti érzékkel, a konjunkturák gyors, biztos kibaszásával olyan hasznokat szerezhetnek, a minő a városi kezelés mellett egyszerűen ki van zárva.

Ez azonban az ő dolguk. Reánk, a városra azok a példák az irányadók, amelyek a házi ke-zelés eredményeiről beszélnek. Ezek szerint egy sor német város: Königsberg, Posen, München-Gladbach városa a városi világító telepet magán-társaságnak adta át, mert ez előnyösebb volt a város érdekeire. Ugyanugy tett a Majna melletti Frankfurt, azzal, hogy maga is társtulajdosonává lett a vállalatnak, amely a városi légszeszgyár átvételére alakult. A Szlavoria Brod pedig, ahol a gázgyár városi tulajdon, tárgyalásokat folytat egy bécsi céggel, hogy az a légszeszgyárat bérbe vegye.

Olyan esetek ezek, amelyek mellett szórako-zottan, vagy büszkén elmenni nem lehet. Még akkor se lehetne, ha a városi üzemek körül nem lennének olyan faoyar tapasztalatai Aradnak, mint a minőket megkóstoltunk.

Egy kétségtelen: a légszeszgyár bead-ványa kínálkozó alkalom arra, hogy a vá-ros a maga, a köz részére minél több új előnyt, hasznót szerezzen. A társaság erre ajánlatot is tesz; a város dönti el, hogy a kínáltakat elegendőknek tartja e. Egyszerű, világos alkuról van szó. A társa-ság tudja, hogy mivel fizetheti meg azt, ha

a város 1920-ban nem fogja megváltani a gyárat, s a város tudhatja, hogy mennyivel lenne megfizetve, ha a joggal, (a melynek érvényesítése esetleg nem is lenne célszerű és kellően hasznot hajtó) nem fog élni. De mindenesetre többet ér az, ha a város, egy magánvállalattal megegyezve, a városnak olcsó légszeszt és meghatározott állandó jö-vedelmet biztosít, mint az, ha a légszesz-gyár fölé városi címert tesz, de se annak megfelelő jövdelemét, se pedig a közönség jobb és olcsóbb ellátását nem tudja bizto-sítani.

Uj Seeland egyik államférfia, Reeves mondta: inkább akar egy millió meglege-dett lakost látni, mint két milliót, a ki el van adósodva, zugolódik és gyűlöli egy-mást. Mi így variálhatnók ezt: inkább le-gyen nekünk kevesebb házi üzemenk, sőt akár egy se, — de kevesebb deficitünk, ke-vezebb adósságunk, ellenben olcsóbb vi-zünk, gázunk és villamos világításunk. Ez az igazság az elméletek középutján.

A választójogi javaslat. Munkapárti körök-ben nagy méltánnyal beszélnek a választójogi bizottság működéséről. A bizottság magas színvo-nalon álló, komoly tárgyalás után befejezte tevé-kenységét, a kormányjavaslatot demokratikus szel-lemben megjavította és az ipari munkásság sza-vazati joga érdekében törölte azon korlátozást, mely az ipari munkásokra nézve két esztendőn át egyazon munkaadónál való munkát előírta. A kormány ellenteléseinek minden erőlködése hiába-való, mert a javaslatot most már a képviselőház is mielőbb lefogja tárgyalni. A szociáldemokraták sztrájkja mindinkább veszt féllemességéből, ma-guk a szociálisták belátját, hogy valóban általá-nos sztrájkot szervezni nem tudnak és valami olyat terveznek, hogy szakmánként és területekben sztrájkoljanak. Találóa jgyezze meg a munka-párt egy érdemes tagja, hogy a sztrájk nem lesz ugyan se általános, se egyenlő, de valószínűleg titkos lesz.

megtakarítja magának s abból gazdagszik, ab-ból vagyont gyűjt, — a vagyonos embert azért nemcsak hogy nem büntetik, de megkülönböz-tetett tiszteletben is részesül, mihelyt ilyen és ehhez hasonló módokon az átlagosnál nagyobb vagyont gyűjtött magának.

De nem az erkölcsi felfogások átalakulá-sáról akar itt most szó esni. Erről máskor be-szélünk. Sokkal szélesebbek itt már az extre-mitások, sem hogy egy lélekzetre végezni le-hetne velük. Apróbb jelenségekről akarok ez-uttal egyet-mást mondani, amelyek társadalmi életünknek sokkal inkább a felszínén mozog-nak, mint az egészen mélyen járó erkölcs prob-lémák. Érdekesek azonban ezek is, már csak annál fogva is, mert alapjában véve összefü-gésben vannak a társadalmi erkölcsök és az egész társadalmi élet átalakulásával.

Kezdjük avval, ami még néhány évvel ez-előtt — ilyenkor től idején — egyáltalában nem volt aktuális, de most ugyancsak az: az utazásokkal, az üdülésekkel, vagy mint a né-met egy szóban kifejezi: a Vergnügungs-Reise-kkel. Soha sem voltak ezek annyira di-vatban, mint a mostani években, mint tiz-tizenöt év óta. Tegyük mindjárt hozzá: soha-sem is volt az embereknek annyira szükségük rá, mint azóta, hogy az élet gondja és mun-kája mindenki vállán megtízszereződött. Aki azt hiszi, hogy az utazás általában a szóra-kozási vágy — nem is vágy ez ma már, ha-nem ösztön — nem életszükséglet, hanem él-vahajhászat, flanc — ahogy a városi ember mondja, — az valószínűleg azért téved, mert őt az életviszonyai megkímélték attól a mun-

kától, melynek velejárója az utazás, a fűrdő-zés és az üdülés. Hogy nemcsak egyénileg, az emberek egészsége, testi jóléte, munkabírása szempontjából, de a műveltség terjedése, a külföld intellektuáliter fejlettebb nemzeteivel való verseny s az okatlan sovinizmus letünése, ehelyett a józanabb internacionalizmus ténfoglálása érdekében is mekkora nemzeti hasznót jelent a külföldet-járás, ezt nincs mit bizonyítani azok előtt, akik csak egyszer is átlépték már az ország határát. S ha valamikor meg lesz a reciprocitás a külföldet járó magya-rok s a Magyarországra ellátogató külföldiek között, akkor a magyar nemzeti va-gyon sem fog majd panaszkodhatni a „hor-ror locui“ divatja ellen. Helyese-e ez a divat, vagy nem, hasznos-e vagy nem, — nincs erről mit beszélni ma már, amikor nyakig benne vagyunk ebben a divatban. S hogy nem is divat ez már, hanem ennél több, azt mutatja épen az, hogy az utazásnak mint életszükség-letnek, mint az ékekezéssel, tisztálkodással, mű-velődéssel egyenrangú exigenciának is van már — divatja. Nem a hölgyek uti ruházatára gondolok, bár a magyar asszonyok uti felszerelése-kedésére is ugyancsak ráferne egy kis nyugat-európai divatrendszabály, hanem amire már előbb is céloztam: a téli utazások divatjára. Az emberek vagyonosabb része régóta használja fűrdözésre, üdülésre a nyarat, a szabads-gok idejét, a munkaképességnek a meleg által amugy is lefokozott hónapjait, a mindenféle közélet pangásának hosszu nyári napjait. Tőlük vetődik a kevésbé tehetősek, a középosztály tagjai is a nyári szórakozások divatját s így

fejlődtek ki ezek az utazások általános európai szokássá. A tehetőseknél is tehetősebbek, akik-nek mindegy volt, hogy mikor nem d lgoznak: nyáron-e vagy télen, mert semmikor sem dolgoztak, azok télen is utaztak, csakbogy míg nyáron a kánikula kellemet-eseégei elől a hegyek és fenyvesek hős vidékére menekültek, addig télen a meleg-kli-ma vidékeit keresték fel s így valóságos kergetősdít játszottak az időjárással. Télen a Földközi-tenger nyhe-éghajlatu szigeteire: Kozikára, a Baleárookra, Sziciliába, Korfuba, vagy még me-esebb: Egyip-tomba, vagy a spanyol szigetekre vitte a jóit a tél hidegétől remegő, elpuhult krózusokat, nyáron pedig a Tatra és főkép Schweiz volt a jólét divatos és drága aziluma.

Nem az időjárás, csak az idők változtak s az utazások és üdülések Pacquin-jei átcsap-tak a másik végletbe; nem abba a negatív vég-letbe, hogy most már egyáltalában nem utaz-nak (a jólét nyugtotta semmittevés épugy meg-kívánja a szórakoztató pihenést, mint a tu-lás-gos munka), hanem abba a másik pozitív vég-letbe, hogy megszerelték az utiprogramot: te-len nem Egyiptomba járnak, ahova nyári toalettet és napernyőt kellett az utiládába csemagolni, nyáron viszont nem mennek a fenyvesek közé plai-lekkel és felöltökökkel fel-szerelve, hanem ellenkezőleg: nyáron a legfor-róbb napsütés helyeit keresik fel, télen pedig — s ez most az igazi üdülés — a legzordabb téli tájak látják vendégül őket. Szép, szép a nyári nap hevétől szerencsen-feketére sötét arc, de mi ez ahhoz a néger-barna pirhoz képest, amit a téli nap süt az arcokra! Ez az igazi

Prohászka Ottokár utolsó előadása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22

A legjelentesebb magyar főpap, Prohászka Ottokár dr., egyike a legnagyobb gondolkodóknak ma fejezte be aradi konferenciáinak sorozatát. Ezeket a böjti beszédeket minden egyes alkalommal nagy közönség hallgatta végig, amelyek minden egyes tagját magával ragadta ideális gondolatvilágába a hívaló hitészónok. A mai utolsó konferenciát a nők számára tartotta Prohászka dr. s az Ipartestület terme ez alkalommal is zsúfolásig megtelt. Prohászka tiszteletére holnap délelőtt egy órákor a Központi szálló különtermében lakoma lesz.

Mai előadását az alábbiakban kivonatolva ismeretjük:

— Krisztus kőlénye példabeszédekkel akarja illesztrálni, miképpen viselkedjék az ember. S hogy miképpen álljon a jóindulatú ember a világban, azt is egy példabeszéddel fűti.

„Legyetek olyanok, mint a gazdáját hazaváró szolgáló.”

Sok felvilágosítást meríthet az ember ebből a példabeszédből is. Mit vár tőlem az Isten? Hogy én mindig egy utra készen várjak. Felől özve, utiruhában, pakkal a kezemben. Nem arra kell gondolni, hogy ez az élet csak átmenet, hid, hanem arra, hogy én sohasem vagyok kész, neki gyűrközöm, dolgozom, tenni akarok. Az én attitűdöm egy utban lévő utazónak a magatartása. Ugy viselkedem, mint ki sohasem kész, s mindig készül.

Ha valaki azt mondja, megérkeztem, kényelembe helyezem magamat, megnyugszom, hisz célnál vagyok, nem jól teszi. Nem vagyok készen, nem szakad készen lennem, nem akarok készen lenni. Bárhol legyenek, bármilyen körkörüben, utas vagyok, utban.

Folyton akarok, cselekedni, vágyani, mindig éber érzéssel viselkedni lelkünk iránt, — ez a mi készülődsünk.

Mindig tavasz legyen a lelkünkben, új vágyódások, új feszülések, új alakulások.

Ha valamelyik érzék nem működik, villanyozással segítünk rajta. Meguntat is villanyozni kell. A lelkünket ébren tartani. Lehet azt megbénítani, megfagyasztani, de az nyomorúság, nem élet, nem létkető erő.

lesütöttség, ez az elezéns, ez a divatos, ez a fashionable! Soha, a sportoknak az ókor klaszikus testjatekait megszügyenítő mai tul teng-se alatt sem örvendtek a téli sportok olyan virágzásnak, mint ma. A korcsolya, a ski, a bob-gleih, a ródli s egész sereg olyan téli sport-műszer, amelyet az alföldi emberek közül csak az ismer, aki télnék idején megforult a Tatra havasai között, aki megfürdette tekintetét a Semmering csudás fehér panorámájában, vagy beutazta ilyen időtáiban az Engadin világhírű helyeit. Az eget karcoló hegyek üdülő-telepei, amelyek nyárra száz perccel emelt árakkal voltak kényteltségek dolgozni, hogy behozzák az év másik háromnegyed részének látogatatlanságát, most zsúfolva vannak s a hóelkben és panziókban egész télen kétszáz percentes áron sem kapsz szobát.

Mi, akiknek — ma még legalább — nemcsak télen, de nyáron is van dolgunk, csak nézünk irigykedve, de megértő tekintettel, a tél boldog maniakusait s az időjárás minden eshetősegeinek kitett városunkból, falunkból rezignáltan konstatáljuk: les extrémis se touchent...

Az utazásnál és az üdülés id*szaki beosztásánál azonban életbevágóbb dolgok is, ahol a végtelken találkozás még érdekesebb képet ad a mi mai társadalmunk zsongóbongó forrásáról, arról a tétova keresésről, melylyel az új fellegások, viszonyok között elhelyezkedni akar. Ha nem is a legnagyobb jelentőségű, de mindenesetre egyike a legérdekesebb jelemzéseknél a nő-kérdés fejlődése,

Az a vágy éljen bennünk, hogy én rendben akarok lenni az Istenemmel, a világgal, életemmel. Nem kendőzöm, nem takargatom magam, nem hypokritászkodok, hanem egyenesen szembe állok, szembe nézek az én Urammal. A számadásaimat megcsinálom s rendet teremtek abban a könyvben, amit életemnek neveznek.

S akkor kérdezhetem: Uram, a szemembe nézhetek? Hozzád tartozom-e? Rendben vagyok-e veled Uram Isten? Feléd tarthatok-e? Mikor én az Isten felé tartok, levetem a gyöngéseimeket. Nem nagyok, nem elitélendők, bocsánatosak, de azért én még ezektől is megakarok tisztulni.

Egyszer egy kalocssai zenekart hallgattam végig. Mivel nem vagyok zeneértő, a szomszédomat kérdeztem meg, hogyan játszanak? Azt felelte: „Tele vannak bocsánatos bűnökkel.”

Valaki, ki a világ harmonijában ül, s figyelemmel hallgat, itt egy diszsonanciát, amott egy gikszert, majd ismét hibát fedez fel. Nem nagy baj. Nem készülve cselekedtek. Megbocsátható, érzem én is, s jókedvűen megyek tovább.

Jókedvűen, de azzal az akarással, hogy jó akarok lenni. Tudom, hogy ebben a levegőben sok a por. Nem látom, csak ha a napugár keresztülvilágít rajta. Hány hajdás megyen a tengeren s el nem veszi az irányát. Én is megyek egyenesen a kitűzött cél felé, erre.

Tudom, sokszor kell nekem tisztulnom, javulnom, magamat egyengetnem. Belső mosakodást végeznem, hogy megtisztuljak s az az áldott víz minden szennyet lemos, elvizz. Expansiv lelkület a lelkem. Tudom, hogy gyarlósággal van dolgom, de jó, jobb, tisztultabb akarok lenni. Szalvási Szt. Ferenc mondja: Mily boldog lenne az ember, ha halála előtt legalább egy negyed órával megszabadulhatna a bűneitől. Az ember a jóindulatot, a törekvést hibái dacára el ne veszítse. Bizalommal merjen Krisztusához. Uram segít, megyek veled, mutasd az utat.

— Nagy bizalom, nagy alap kell, ez a ruganyosság a léleknek. Én az Istenhez közelebb akarok menni s hiszem, hogy jutok. S jutok, ha apró önmegtágadásokkal, önmagam legyőzésével edzem a lelkemet. Lelki neveletlenség, ha valaki Istennel szemben idegennek érzi magát.

Kell nekünk mécs, ami világosítson, hisz sötét van a világban. Világosítsatok a lelketekkel. Ha a testtel világítottok, szépe: vagytok. De akkor vagytok igazi szépek, ha a testet a lélek világítja be. Akik

szervenvednek megadással, fensőséggel, azok világitanak. Egy jó lélek mindig fény, mindig csillag. Nem nap, nap az Isten, jó lélek a csillag.

Mily szép a csillagos ég, mily csunya volna a nagy sötétség. Világítsatok, hogy legyetek a nagy ég csillagai, de ne hogy láttassatok, hanem hogy világítsatok gondolatokkal, tapasztalattal, jóakarattal. A szenvedés, a rossz, ami bennem van értékek lesz, ha türelemmel viselem. Nemcsak az utaimat kell bevilágítani, hanem a sanyarúságaimat, a keresztemet is. Nem akrom, hogy üres garat legyen az életem. Tartalom legyen benne. Mindenkinél van szenvedése, keresztje. A fájdalom ne legyen kényszerenyögés, legyen az kereszt, világító kereszt, Krisztusi világítás.

Kovadarabok vagyunk s ha reá a szenvedések acéja üt, nem azért üt, hogy letörjön belőle, hanem hogy szikrázzon, világítson.

Ne kutassatok igazság, vagy igazságtalanság az, ami véletlen történik. Az ember sokszor ártatlan a sokszor többet szenved, mint a legnagyobb zivány.

Igazságtalanság az, hogyha a bányából az egyik követ csatornába dobják, a másikkal keresztet faragnak? Ha egyik darabból menyasszonyi ruhát, a másikkal szemfedőt készítenek? Igazságtalanság az, ha az egyik rózsát az oltárra helyezik, a másikat a sirba temetik? Hol van itt az igazság?

Szabni ollóval levegőt nem lehet. Az életet nem lehet megfogni. Mit kell mondani? Az ember akárhoáll, az Isten van mellette, s én nem veszekszem, megelékszem s azt mondom: legyen nekem a Te igéd szerint. Ezzel lehet a világot fogni. Krisztus oda-világít s azt mondja, ez az igazság. Azután várni kell. Rendben Isten felé és világítva.

— Kerüljön az élet hullámváza fölé az ember s azt érezze, hogy az örökkévalóságban áll. Ezt a hipnotizáló gondolatot szuggereálja magába s várjon, várjon. Ez nem ellenkezik semmivel. Ha látok egy sirt, rémséges gondolat, hogy ezt végtelen nézzem. Nem, nem lehet itt egy pont, egy befejezés. Nekem kapcsolataim vannak azokkal, akik elmentek s akiket majdan itt hagyok s tudom biztosan, hogy megtalálom őket. A te fölényes lelkednek mily fölényes attrakciói, kapcsolatai vannak. Az életet úgy kell művelni, hogy annak folytatása van. A halál csak az az óra és pillanat, mikor mindent vissza kell adni, amit kaptunk.

Ez anyagi világban az a mienk, amit kaptunk. A szellemiben, amit adtunk. Valaki mennél jobban

az az ok és mód, amely szerint ez az igazán ujkori lavina valahol és valamikor meg fog állni, ahogy el fog helyezkedni, ahogy meg fogja határozni a nő helyzetét az államban, a társadalomban s legutoljára valószínűleg a családban. Mi ma még nyugodt szemlélőkként nézhetjük a külföld nőhadcseregeinek e társadalmi harcát, bár ránk nézve sem közömbös, hogy Angliában vagy bármely más külföldi államban hogyan fogják végezni azt a harcot. Egy két évtized múltán mint minden nyugateurópai reform-eszme, ez is leadja majd a nevjegyét nálunk s ahogy a negyvennyolcas szabadság gondolatok, vagy ahogy az általános választói jog eszméje számára fogékonnyá lett a talaj a magyar Kárpátok övében, épügy átvészlik majd a mi asszonyaink és lányaink is a suffragettek eszmei fegyvertárát is. Hiába, ez a mozgalom a fejlődésnek, a progresszív kialakulásoknak függvénye s az eszközökről, melylyel a mozgalom dolgozik, lehet barkinek bármi a véleménye, az kétségtelen, hogy a mozgalom maga egyértelmű a haladásával, azt többé csak szép szóval marasztalni, vagy erőszakosabb rendszabályokkal feltartóztatni lehet, de végleg utját vágni képtelenség. Nálunk sem az fogja aktuálisá tenni ezt a kérdést, hogy a nő emancipáció angol eszméi átjőnek majd a tenger tulsó partjáról a kontinensen át Magyarországra (hiszen a mi nőink ma is naponta olvashatják s valószínűleg olvassák is még pedig egyelőre a meg nem értés nyugodtságával ezeket a tudósításokat), mert ha csak ez hiányoznék, ettől akár ma kitörhetne a magyar nők forradalma; hanem majd ha

a mi viszonyaink is minden téren: a férjhezmenés, a családi élet, az önálló női kenyérkereset, a gyermeknevelési és ellátási viszonyok, stb. téren odáig fognak fejlődni, ahol már a nyugoti országokban vannak, akkor lesz majd a magyar nő is suffragett s zzzé lenne akkor is, ha az angol nők harcának ugyancsak nem vonzó példája ismeretlen volna előtte. Vagy mondjuk így: azzá lesz annak dacára, hogy ismeri és ma még elítéli a suffragettek harcát, és harcmódját.

És most megint ott tartok, hogy nem a feministákról akarok beszélni, hanem két eseményről, amelyek egyike Bécsben, másika Párisban történt meg ezen a héten, de mert egyidőre esnek, egymással szembeállítva mégis ki lehet olvasni belőlük a nő-kérdésről egyet-mást. Bécsben az történt, hogy egy elvált férj pert indított a tőle jogerős bírói ítélettel elválasztott feleség ellen — házasságtörés miatt. Esetekre és tanukra hivatkozott, amelyekkel igazolni kívánta, hogy a feleség, amióta a bíróság a házasságot egymástól elválasztotta, nem él olyan önmegtartóztató, erkölcsös életet, amelyet a feleségnek — még ha elvált asszony is — élnie kellene. Egyszóval: az asszony egy már érvényben nem lévő, felbontott, jogerősen megszünt házasság kötelékeit megsértette, házasság-törést követett el házasságon kívül. A vád különös voltát azt hiszem felesleges hangsúlyozni. A magyar törvények liberalizmusa is tul van már az erkölcsi felfogásoknak ezen a hipokrita és — mondjuk meg úgy ahogy van — embertelen magyarázatán, nem szólva a még liberálisabb és még emancipáltabb orosz-

szereket, annál többje van. Annál nagyobb, gazdagabb a lelke.

Ha ti csak azokat szeretitek, aki titeket szeret publikánusok, vámost szedők vagytok. S adtok, ha szeretitek, ki bánt titeket, ha megbocsátotok az ellenetek vétkezőnek. Ha csak azt adok, amit kapok fizika. Akció — reakció. Adjatok lelket a világnak, morális valamit, amiért nem kapok többet, csak adok. Sokat, különbet. Adjunk, ez a miénk s akkor bátran mehetünk az Isten elé. Ezt kívánom önöknek hölgyeim, hogy adni tudjanak, ezzel áldja meg az Ur. Több lélekkel, lelkieggyel.

— Ez a lélek nem úgy jár, mint Dante pokliában, hátrafordított fejjel. Hanem előre néz, előre megy s világít magának az élet ösvényeiben is s add, hogy legyen ő az a kialakított valami, aki megérdemli, hogy az Isten elé mehessen.

Fölmentett aradmegyei szolgabíró.

(Schauer Gábor dr. póre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Az aradi kir. törvényszék ma tárgyalta Schauer Gábor borosjenői főszolgabíró bűnyügét, amelyről már megemlékeztünk. A főszolgabírót Zolgye Andor és György borosjenői lakosok jelentették fel azért, mert hivatalos eljárás közben a főszolgabíró állítólag megverte őket. A mai tárgyaláson Köller kir. táblabíró elnökölt, szavazóbírók: Lehmann Viktor és Éles Simon voltak, a közzéadót Morocza Dénes kir. ügyész képviselte, a panaszosok képviseletében Suciu János dr. jelent meg, míg Schauer Gábor saját maga látta el védelmét.

Először Schauer Gábort hallgatták ki, aki a következőket mondta: Ez év május 29-ére beidézte magához Zolgye Andor és György borosjenői lakosokat, akiket az apateleki jegyző jelentett fel botránys részegség és gyorshajtás miatt. Tárgyalás közben a két testvér izgága módon viselkedett ezért rendbírsággal sújtotta őket. Mikor az ügy érdemi tárgyalására került volna a sor, Zolgye Györgyöt kiküldte, hogy egyenkint hallgathassa ki a feleket. Erre Zolgye Andor nem akart felszólítás ellenére sem a teremben maradni, az ajtóhoz ugrott, úgy, hogy

vádolt maga volt kénytelen elébe állani s az ajtótól őt visszalökní.

Ennyit ismer: be Schauer dr., majd hozzátette:

— Ezután Zolgye Andor minden ok nélkül kiáltani kezdett: „Jaj Istenem, segítség! megöl a szolgabíró!”

Zolgye Andor tanu fenntartotta azt a vádját, hogy őt a főszolgabíró pofonvágtá, ökklével ütötte. Zolgye György azt állítja, hogy a főszolgabíró az ő jelenlétében is háromszor pofonvágtá testvérét s az elszobából hallotta az ütések zaját és testvéreinek segélykiáltásait. Magyar Mihály apateleki községi jegyző, akie kihallgatáson Zolgye György távozásáig jelen volt, úgy adja elő a történeteket, mint Schauer. Mikor a főszolgabíró és Zolgye Andor magukra maradtak, akkor is benyitott többször a szobába, de határozottan állíthatja, hogy a főbíró akkor sem ütötte Zolgyét. Ugyanígy vall Kurlík Károly borosjenői járási írnok. Csizmás Tódor és Neamtiu Tódor borosjenői lakosok a folyosóról hallották, amikor valaki kiabálta: „Jaj istenem, agyonüt a főszolgabíró.” Ütlegelések zaját is hallották, de hogy kit ütlegeltek és ki, azt nem tudják.

Morocza Dénes kir. ügyész a vádirat értelmében a Btkv. 326. szakaszának 2 pontjába ütköző hivatalos hatalommal való visszaélés büntetében kéri a vádlottat kimondani. Schauer Gábor dr. kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— A két vádlott — mondotta — duhajkodt előttem. Zolgye Andor ökklével fenyegetőzt, ütötte az asztalt. Mikor Zolgye el akart távozni, én az ajtóban eléje állottam. Zolgye a kezemhez kapott, mire én visszataszítottam. Hogy én nem bántottam, annak a legjobb jele, hogy maga Zolgye mondotta mielőtt eltávozott volna: „Bocsáss meg főszolgabíró ur.” Szóval érezte, hogy ő bántott meg engem s nem én őt. Ez az egész ügy Suciu János dr. személyes ügye...

Köller János elnök (közbeszól): Felszólítom a vádlottat, hogy a tárgynál maradjon s ne személyeskedjék.

Schauer Gábor ezután felmentését kérte a bíróságtól. A bíróság negyed órás tanácskozás után tényleg felmentő ítéletet hozott.

Az indokolás szerint a bíróság a vádlott és a hit alatt kihallgatott tanuk vallomása alapján a következő tényállást állapította meg: 1912. május 29-én Zolgye Andor és Zolgye György kibágási ügyben voltak Schauer Gábor dr. vádlott elé idézve. A tárgyaláson Zolgye Andort rendetlenkedése miatt a főszolgabíró rendbírsággal sújtotta. Később a főszolgabíró Zolgye Györgyöt kiküldte a teremből s állítólag ekkor történt a bántalmazás.

Kurlík Károly tanu bizonyította, hogy Zolgye György után Zolgye Andor is távozni akart s a főszolgabíró ezt azáltal akadályozta meg, hogy elébe állott és az ajtóból visszatartotta. Zolgye Andor bizonyította, hogy mielőtt testvére kiment volna, őt a főszolgabíró háromszor arcul ütötte. A mai főtárgyaláson ezt Zolgye György is igazolta, azonban ez a vallomása homlokegyenest ellenkezik a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával, s ezt az állítását kihallgatott Kurlík Károly és Magyar Mihály tanuk is megcáfolták. Ugyancsak Magyar Mihály és Kurlík Károly tanuk vallomásai támogatják vádlottnak azt a védekezését, hogy megfelel a valóságnak az, hogy Zolgye György távozása után Zolgye Andor kiáltozni kezdett: „Jaj Istenem, segítség! Agyonver a főszolgabíró”, de erre semmi oka sem volt. Solt Ilie, Csizmás Tódor és Neamtiu Tódor kihallgatott tanak szintén csak ezt a kiáltozást hallották a folyosóról, de azt nem látták, hogy a főszolgabíró bántalmazta volna sértettét.

Az a körülmény, amit a vádlott is beismer, hogy tudniillik ő nem engedte a sértettet távozni és az ajtóból visszatartotta, legfeljebb fegyelmi vétséget képez, de nem minősíthető a Btkv. 326. paragrafusának 2. pontjába ütköző hivatalos hatalommal való visszaélés, vagy a 273. szakaszba ütköző bántalmazás vétségének. A bíróság az indokok alapján a vádlottat a vád és következményeinek terhe alól felmenti, a felmerült büntügyi költségeket pedig az államkincstár terhére utalja.

Az ítélet ellen Morocza Dénes kir. ügyész felebbezett s felebbezéshez Suciu János dr. a sértett képviselője is hozzájárult.

gokról, ahol a házasságon belől elkövetett házasságtörésért sem pellengérezik már ki a nőt. Már Törökországban sem lehet büntetlenül agyonkövezni a házasságtörő asszonyt, Ausztriában azonban, ahol a papi befolyás csodálatosképpen mind a mai napig megtartotta régi erejét, még helye van ilyen kereseteknek. Még csodálatosabb, hogy a bíróság a férj álláspontját tette magáévá: hiába hivatkoztak az asszony ügyvédjei arra, hogy egy nem érvényes és már nem is létező házasság ellen házasságtörést elkövetni nem lehet. Mihelyt nincs házasság, nem lehet szó házasságtörésről sem. Az osztrák bíróságok azonban másképp gondolkodtak, vagy legalább is másképp ítélkeztek. Koncedálták, hogy a házasság jogilag megszünt a jogerős elválás folytán, a házasság polgári fogalmával és a házastársi hűség polgári követelményeivel azonban — szerintük — nem egyeztetendő össze a házasságon kívül elkövetett házasságtörés sem s így az asszonnyal szemben marasztaló ítéletet kellene hozni, ha a férj által bizonyított házasságtörési esetek az osztrák törvénykönyv szerint véletlenül el nem évültek volna. Ez a jogállapot a miénkénél fejlettebb kulturával rendelkező Ausztriában áll fenn, de akármilyen különös is, meg lehet érteni abból, hogy a klerikális befolyás odaát egyelőre még erősebb, mint nálunk Magyarországon. (Erre a lapra tartozik egyébként az is, hogy Ausztriában a tanítónőknek férjhez menniök nem szabad.)

Már most azzal szemben, ami Bécsben történt, áll egy franciaországi esemény. A francia kamarába törvényjavaslatot nyújtottak

be a katonai szolgálatra benivott tartalékosok hozzátartozóinak segítségéről. A törvényjavaslat a behívott által eltartott családtagokról, tehát: keresetképtelen szülőkről, rokonokról, gyermekekről, feleségről intézkedett s a kamarában a javaslatot úgy módosították, hogy a „feleség” szót az „élettárs” szóval helyettesítették. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a törvényes feleség kapja az állami segítséget, hanem az élettárs is, vagyis a behívottal nem törvényes házasságban együttélő asszony is. Ami nemcsak azért természetes, mert a „törvénytelen” feleségnek is ennie kell még a kenyérkeresője katonai szolgálattal áll, hanem azért is, mert lelkijenségre lenne, ha az állam fitymáz erkölcsi disztingciók ürügye mögé bujva igyekezne menekülni a kötelezettségei elől, helyesebben az állami szolgálatra elhívott tartalékos kötelezettségeinek átvállalása elől.

De mégis, ha úgy egymás mellé állítjuk a két eseményt: a bécsinek facies hipocrita-ját a franciaországinak őszintesége és emberi józansága mellé s ha elgondoljuk, hogy miáltal egyugyanazon héten történt, a nemzetközi érintkezéshöz vasúttal, telefontal, autópokkal, távírdával, postával soha még ennyire eddig ki nem munkált korszakában — akkor megint csak arra a francia szállóigére kell gondolnunk, amely olyan radikális egyszerűséggel, olyan lakónikusán magyarázza meg a legértéktelenebb dolgokat is: les extrêmes se touchent.

Még valamit kedves olvasó, ha még nem untad meg ezt a petykázást. Halottál úgy az új divatról, a nagy ebédek és gazdag

vacsorák szenzációjáról, a menük egy új reválációjáról? Jó, ha érte ülsz róla és berendezed előre hozzá a gyomrod. Az újítás titára forradalmi: nem fekete-kávét szolgál-nak fel többé, lukul uti lakomákon utolsó fogás gyanánt, hanem — kamilla-teát. Ha végigélvezted a gazdag és tartalmas lakoma minden étvágy-csiklandó és gyomorirgató ételét, amit az utolsó évtizedek sokat fejlődött szakácsművészete csak produkálni tud, a premiszáknak kétségbeesott ellentétül felszolgálják neked az öregszagu, a banális, a falusias egyszerűségű kamilla-teát. A kaviár után, az osztriga után, az angolos pecsenyék és a francia saláták után, nehéz borok és illatosan habzó pezsgők után az igénytelen, a paritán kamilla-teát.

Mennyivel egyszerűbb dolog volna az étkezés divatjának raffinementjei helyett, az osztrigák helyett, a kaviár helyett, a tíz-tizenöt-féle ravasz fogás helyett, amikkel a gyomrudat is magunkhoz hasonlóan idgessé tesszük, megelégedni a becsületes három-négy-öt fogásos menüvel, amelyre nem kíváncsiok aztán a kamilla tea se. De megváltozott — észreélenül de alaposan — az életmódunk s szükségünk van mindenre, ami izgat és nyugtalanít, hogy aztán ép olyan mesterségesen újra megnyugathassuk magunkat. Az idegeinket s most már a gyomrudat is.

Végletek között dobálódzunk. Les extrêmes se touchent.

Diósy Nusi a mikalakai jósnőnél.

Kutatás az ékszerek után.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Aradon ma nagyon sok ember kíváncsiban várja Diósy Nusi ékszereinek ellopása miatt megindított nyomozás eredményét, mint azt, hogy csakugyan megkezdődik-e az általános sztrájk, vagy pedig, hogy komolyan elejtették-e Lukács Lászlót Bécsben? (Ez esetben Lukács kiheverhetetlen sérüléseket szenvedett volna.) Az aradi primadonnát és az aradi rendőrséget mindenestre jobban érdekli most az a kérdés, hogy a pápaszemű Gajdos Pál beveszi-e a lopást, mint az, vajon Dasy Zoltán büntetését helyben hagyja-e a tábla?

A szegény primadonna, aki soha sem kért volna a Fohémet istenétől ilyen módon való hírességet, mindent elkövet, hogy hosszú évek óta nehezen gyűjtött kincseit megtalálhassa. A közönség is szívesen segítene a népszerű primadonnának, hogy az ékszereket megtalálhassa. Halom szántra kapja a leveleket, melyekben tanácsokat adnak neki: hogyan bukkanhatna a betörő nyomára. Ma kettőn személyesen is jelentkeztek Szabadság tér 6. szám alatt lévő lakásán, hogy utbaigazításul szolgáljanak.

— Én — mondta az egyik vendég, elegáns, halapos hölgy — azt tanácsolom önnek drága művésznő, hogy azonnal menjen ki Mikalákára Pap Jánosné híres jósnőhöz, aki föltétlenül megmondja önnek: hová lettek ékszerei.

Fél óra múlva újabb hölgy kopogtatott a primadonna szomorú lakásának ajtaján. Alacsony, zömök asszony volt. Félve lépett be a földült lakásba, amelynek minden bútordarabját most adja el a lesújtott művésznő. A *Fehér Kereszt* szalóba költözik, mert a tulajdonos felelősséget vállalt minden darabért, amit Nusi a szobába visz. A lakásban, amely most úgy néz ki, mintha a betörők az imént távoztak volna el belőle, ott volt Sz. Rontay Boriska is. A zömök, kissé szegénylős hölgy a primadonnához fordult:

— Nagyon fontos mondani valóm van — mondta — de csak négyszem között árulhatom el.

S amikor egyedül maradtak a szobában, akkor titokzatos arccal újságolta:

— Kérem, én önt nyomra vezetem. Én ismerem Mikalákán egy híres jósnőt, Pap Jánosné, aki önnek megfogja mondani: ki lopta el az ékszereket és hol vannak azok? Nekem is kitűnő feleleteket adott. Én ugyanis *őzvegy Klondáné vagyok*. Az uramat pár évvel ezelőtt meggyilkolták Aradon és a rendőrség nem tudta kinyomozni, hogy ki a tettes. Gyanakodtunk valakire, de az kiment Amerikába és már nem lehetett elfogni. Ementem Papnéhoz és ő megmondta nekem, hogy csakugyan az a gyilkos, aki Amerikába szökött. Ezért egészen jóléssel ajánlhatom a művésznőnek ezt a jósnőt.

Tudvalévő, hogy a primadonnának — nagyon érthetően — babonák. Diósy Nusi nem volna művésznő, ha megvetné a babonát. S éppen ezért örömmel követte jóakaróinak ártatlan tanácsát. Nővérével és az Aradi Közlöny munkatársával ma délután autósba ült és átkocsiztunk Mikalákára, „a híres jósnőhöz”, akitől e pillanatban Nusi egész boldogsága függött. Az uton elmondta a primadonna: miért hisz ő a jósnőkben.

— Nem bánom, ha ki is nevetnek, de be kell vallanom, hogy én hiszek a babonában, adok valamit a jósnők mondására. Évekkel ezelőtt Kassán egy jósnő megmondta nekem, hogy elfogok onnét kerülni (pedig akkor még nem is tudtam, hogy fölbontom majd a szerződésemet), elfogok

onnét kerülni egy jobb városba. Ez a jobb város Várad volt. Azután egyszer elmentem Kolozs várra a nővéremhez és ott megtudtam, hogy nagyon kitűnő jósnő működik, akik mágnásasszonyok is felkeresnek. Akkor ugyanis összeváltam a nővéremmel és ő hirtelen elutazott. Megkérdeztem a jósnőtől, vajon mikor békülünk ki. Azt mondta nekem: *Sohase fogom viszontlátni azt a férfit*. Ezek után ugye nem lehet csodálkozni, ha hiszek a jósnőknek?

Közben megérkeztünk Pap Jánosné, „a kitűnő jósnő látó” házához. Ha valaki (különösen hatósági személy) föl akarja keresni a vajákos asszonyt, a mikalakai augurt, aki a saját beleiből jósol, — elárulom, hogy Ómikelakán lakik, rozszant kis házában, egy kovácsműhely szomszédságában. A fél falu az autók köré sereglett és nem bennünket, hanem a gépkocsit csodálták meg. Azokat, akik Pap Jánosné házára felkeresik, nem csodálják meg Ómikelakán, anyira megszokták már a babonások népvándorlását.

Alacsony, őszes haja, élénk szemű, s fűrészesztusu román paraszti asszony fogadott bennünket a konyhaajtóban, amelyen éppen most lépett ki egy fiatal paraszti asszony és arcán az a boldog tudat tükröződött vissza: most már látom a jövőmet. A konyhában fájós lábú öreg parasztiasszony tündögelt. Ugy látszik: Papné az orvostudomány titkait is elsajátította a mikalakai egyetem orvosi fakultásán.

A nagyhirű nő nem engedett be azonnal bennünket a szobába.

— Ne jövedölök — mondta szigorúan és elébünk tartotta aranygyűrűs finom kezét, amely alkalmasint régen nem tudja: mi a nehéz munka.

— De nekünk nagyon fontos a dolgunk és sürgős is — mondta Nusi kissé bátortalanul és olyan vonás jelent meg az arcán, mint a *Lednyvásár* első felvonásának végén, amikor Tomtól, a kitűnő álcásfogótól bucsuzik.

— Az más — szólott a jósnő és előzékenyen beengedett bennünket a legbelsőbb szentélybe — jó bakis reményében.

Odabent aztán megkezdődött a primitív Pitia hivatalos működése.

— Tessenek megmondani — szólott folyton mosolyogva — hogy valamennyien vérrokonok-e?

— Hogyne — mondtuk kórusban.

— Milyen rokonok?

— Ez a hölgy itt a testvérem — szólott Nusi, az az ur pedig az unokabátyám — és rám pillantott.

— Akkor jó, — szólott a görög frizurás jósnő — mert az én jószágom másképpen nem tud jósolni.

Azután leültetett bennünket, szépen egymás mellé, ő pedig a diványra penderült egy *világos zöld bádog kazetta* mellé. A kazettát — olyan mint egy kis manikűrös doboz — a divány sarkába tette és piros csikós kis párnával takarta be. Nusi megszólalt:

— Százötvenezer korona értékű ékszereimet lopták el. Az a gyanu, hogy az lopta el, akié ez a cipő.

Ekkor kicsomagolta a magunkkal hozott félcipőt, amely a fogva lévő Gajdos Pál tulajdona. Mikaléka Thébes asszonya meg se nézte a cipőt, hanem a paraszti párna alá nyult és elkezdett kopogni a bádog dözsin. Eleinte lassan, azután pedig gyorsan, mint Glogovácon a piacon a kis bíró, amikor kidobolja a heti piacot. Közben pedig jelentőrejtősen pislogott ránk.

— Kérlek szépen — suttogta a párna felé — mond meg nekem ki lopta el a nagyságát ékszerreit.

Kis csönd állott be, azután értelmetlen szipító hangokat hallottunk. Papné a párna fölé

hajolt, amiből arra következtettünk, hogy a rejtelmes hangot ő onnét várja. Mi is ugyancsak onnét szeretünk volna valamit hallani, azonban a legjobb akarattal se tudtuk elhárítani, hogy a madárcsipogáshoz hasonló hang a párna slatt megápoló bádogkazettából jön. A népies jósnő ajka mozgott, amikor a diván sarkához hajolt.

— Mit mond a jószágja? — tudakolta Nusi érthető mohósággal.

— Azt mondja, hogy egy nő jött, valami nő jött, azt mondja, hogy zittern, vagyis rozsketni.

— Mit gondol, ki volt a tolvaj?

Az asszony újból a párna fölé hajolt és ismét csipogó hangokat hallottunk.

— Azt mondja, hogy egy nő volt a tettes.

— Nem fia?

— Nem, hanem egy nő, semmiesetre se férfi.

A primadonna szomorú arca földerült egy pillanatra.

— Ugy-e mondtam? — a nővérére pillantott, mint aki azt gondolja: az én eszemem nem lehet tuljárni. Azután azt is szerette volna megtudni, (mert hiszen ez a legfontosabb) hogy *hol vannak az ékszerek?* A különös próféta megint gépiesen a jószágja fölé hajolt és az rendületlen nyugalommal beszélt. *Am ugyanakkor az asszony szája is mozgott, de nem ejtett ki érthető szavakat.* Papné hasbeszélő produkciókat végzett. Ezt én azonnal fölfedeztem, de nem akartam a hőgyeket illuziójuktól megfosztani. Ugy is rájönnek maguktól. A jószág pedig felelt.

— Az ékszerek helyben vannak.

— Tud-e valami személyleírását adni a tolvajról?

Az asszony gondolkodott.

— Azt nem tud. Különb is most fáradt a madaram.

— Hát legalább még azt mondja meg, hogy budapesti, vagy hódmezővásárhelyi nő volt-e az illető?

— Mindjárt megkérdezem a madaramtól, — mondta és megkopogtatta a bádogszelencét. Újból hangot hallottunk és a nő megadta a „jószágja” üzenetét:

— Azt mondja, hogy ezt nem tudja megállapítani.

Azután Nusi felé fordult és a jobb kezét a dobozhoz vezette.

— Ne tessék félni szép nagysága, nem bánja magát, de talán így jobban tud jóvendőlni a madaram. Azonban a „madár” nem kapott több inspirációt a Nusi jegygyűrűs kacsóitól se. Az asszony azután azt akarta megmondani — már csak a reneomé kedvéért is — honnét lopták el az ékszereket.

— Ott bent voltak, bent.

— Hol? — kaptunk a szón.

— Hát ott bent.

— Udvartban, vagy szobában?

— Ott bent.

És ettől nem tágitott. Azután tovább „jósolta” a dáma.

— A tolvaj nem az ablakon ment be, a tolvaj valami bejáróné volt.

— Nincs is bejárónóm — szólalt meg a primadonna.

Az asszony látta, hogy rossz nyomon tapogatózik és bizalmatlanul nézett végig rajtunk.

— Pedig én mindent megmondok; a boltosnak is megmondtam, hogy a csalédje lopta el az ezer koronát. Bizony...

— Hát legalább még azt mondja meg, hogy jó nyomon vagyunk-e?

A nagyhirű személyiség kegyesen teljesítette ezt. Megint motyogott valamit, aztán diadalmasan vágta ki:

— Nagyon jó nyomon vannak.

Tovább nem tudtam hallgatni ezt a handabandázást.

— Hogy mondhat már ilyent. Hísten az előbb azt mondta, hogy egy nő volt a tolvaj, most pedig azt jósolja, hogy jó nyomon vagyunk, csak kitartás.

— Hát persze, hogy jó nyomon vannak.

— De hiszen mi egy fiút gyanúsítunk — mondom — hát hogy lehetünk jó nyomon, amikor maga meg egy nőszemélyben látja a tolvajt.

Erre már nem tudott felelni. Főállott és kijelentette, hogy a jószágja meg van sértve, mert nem hiszünk neki.

— Olyan mintha pofon vágták volna szegényt — szólt sópáncodva a ravasz román nő.

— Nézze — szóltam tréfásan — talán a művésznő egyedül maradna bent. Ugy talán jobban sikerül.

— Nem, most már a madár nem felel.

— Aztán milyen madár van abban a akutyájában?

— Egy szép kis madár. De azt nem szabad másnak látni, csak nekem, mert akkor elveszíti a jóslási képességét.

Távozóban pénzt akartunk adni a zavarba hozott szellem földi helytartójának. De nem fogadta el.

— Őnök nem hittek nekem, önöknek nem tudtam használni, tehát nem is fogadhatok el pénzt. És hiába volt minden erőszakoskodásunk: Papné nem vette el a kerek ezüstöket.

Amikor elhagytuk a jónő lakását, elszomorodott a mindig vidám primadonna.

Arra gondolt, hogy milyen jó azoknak az értelmetlen, egyszerű parasztnőknek, akiknek a Papné neveltségesen kezdetleges szemfényvesztése is visszatudja adni a reményüket.

Fegyházra ítélt bárónő.

— Tízezer koronás váltóhamisítás. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 22

Érdekes bűnpört tárgyalt ma a budapesti büntetőbíróváros Balogh György elnöklésével. A vádlottak padján két bárónő és egy végzett bankigazgató állt, akiket váltóhamisítással vádolt az ügyészség. Néhány évvel ezelőtt *Jekelfalussy* Lajos volt honvédelmi miniszter özvegyének nevére egy tízezer koronás váltót hamisítottak. A váltót egy budapesti pénzintézet leszámította s amikor a fizetés ideje elkövetkezett, hitűnt, hogy a váltó hamis.

A hamisítás szálat *Lázár* István volt szövetkezeti igazgató lakásába vezettek, akit le is tartóztattak. Az ő vallomása nyomán kerültek kézre a hamisítás bűntársai, *Gosztonyi* Gézáné, született *Pongrácz* Margit bárónő és ennek anyja, *Özvegy Pongrácz* Emilné báróné, akiket szintén letartóztattak. Néhány hónapi vizsgálati fogság után mindnyájukat szabadlábra helyezték. Ma állt fölöttük törvényt a büntető törvényszék.

A tárgyalás megnyitása után *Gosztonyi* Gézáné kijelenti, hogy nem érzí magát bűnösnek. *Lázár* István parancsára követte el a hamisítást. Anyjára befolyása alatt állott ennek az embernek, hogy vakon teljesítette minden parancsát.

Elnök: Szálljon magába, s mondja el őszintén, hogyan történt a dolog.

— Úgyen kereszttől, úgy a hogy *Lázár* megmutatta, hamisítottam rá a váltóra nagyanémnak, *Özvegy Jeszenszky* Jánosnénak a nevére. A *Jekelfalussy* névét nem én hamisítottam a váltóra.

— Volt valami baráti viszony köztük és *Lázár* között?

— A vádlott asszony ismét a szemét és csak a fejével bólint igent.

— A rendőrségen beismerie, hogy a *Jekelfalussy* névét is én hamisítottam a váltóra.

— Én mindig azt vallottam, amire *Lázár* utasított.

— De én megkaptam a tízezer koronát, itt van egy levele, amelyben ezt elismeri?

— *Lázár* revolverrel szegvezett rám s úgy presszionált, hogy irjam meg ezt a levelet. Folyton egy pátensről beszélt, amellyel gazdaggá fog tenni mindnyájunkat s így kerített bennünket hálójába. Amikor már megírtémt a baj, *Lázár* követelte, hogy úgy valljak, hogy ő kikerüljön a csávából.

— Van itt egy levél, melyben a nagyanya elismeri, hogy a váltót ő írta alá. Hit ezt a levelet ki hamisította?

— Ezt a levelet *Etel* nevű szobalányommal irattam.

— Ez világos, mert hisz önök nem volt szabad állépni a nagyanya küszöbét.

— Ismétlem, minden levelet *Lázár* diktált, s mindennek ő az oka.

Özvegy Pongrácz Emilné báróné, a másodrendű vádlott kijelenti, hogy nem tudott semmit a hamisításról. A leánya teljesen *Lázár* hatalmában volt s ő ezt türe, mert azt hitte, hogy feleségül fogja venni. Látta, hogy valamit firkáltak, de hogy mit, azt nem tudja. Vele is íratott *Lázár* egy levelet s ő gyanútlanul írta, mert nem tulajdonított neki semmi fontosságot.

Most *Lázár* Istvánra került a sor. A vádlott egy *Sveugáli* külsejű nyulának, javakorabeli férfiu, teljesen ártatlannak vallja magát. Neki *Gosztonyi* Gézáné hozta a váltót teljesen kitöltve s ő a váltót teljes értékében leszámítottatta s a pénzt *Gosztonyinénak* adta át. Valótlán, hogy *Gosztonyiné*, akár a váltó, akár valamelyik levél írására kényszerítette volna.

Elnök: Őa presszionálta mind a két bárónét, hogy ismerjék el, hogy a pénzt megkapták. Tehát nem kapták meg?

Vádlott: Én készpénzben kifizettem nekik.

Elnök: Hgy került ön ismeretségbe velük.

Vádlott: Én azelőtt a *Viktória* biztosító társaság vezérttkára voltam. Egy napon kezembe került egy ajánlat, a melyben *Pongrácz* Emilné bárónő negyvenezer korona erejéig akarja magát biztosítani. Engem biztak meg az ügy megvizsgálásával. Kimentem hozzájuk s innen származik az ismeretség.

Elnök: Tagadja azt, hogy *Jekelfalussy* névére ő írta a váltóra?

Vádlott: Tagadom.

Elnök erre szenbésziti mind a három vádlottat, *Gosztonyiné* szemébe mondja *Lázár* Istvánnak, hogy egy krajcárt sem kaptak és hogy a kérdéses leveleket és hamisjótállási nyilatkozatokat az ő pressziójára készítették. *Lázár* megmarad tagadása mellett.

Ezután *Jekelfalussy* Lajosnét, az elhalt volt honvédelmi miniszter nejét, sértettet hallgatják ki. *Jekelfalussy* né elmondja, hogy a bárónékat ismerte azelőtt is. Az ügyből kifejezőleg kára nincs csak nagyon sok kellemetlensége volt.

Webér írásszakértőt hallgatták ki ezután, a ki szakvéleményében elmondja, hogy ő megvizsgálta az összes írásokat és arra a meggyőződésre jutott, hogy *Jekelfalussy* névére is *Pongrácz* Margit bárónő hamisította meg.

Ezután a többi tanu kihallgatása következett.

A pörbeszéd elhangzása után a törvényszék ma délután meghozta ítéletét. *Pongrácz* Margitot két évi fegyházra, *Özvegy Pongrácz* Emilnének nyolc hónapi börtönre és *Lázár* Istvánt egy évi börtönre ítélték.

Az irodalmi mozi.

— Saját levelezőnkől. —

Berlin, február 21.

Öt tartunk: a mozi mindennapos témája lett az ujságíróknak. Berlinben mostanában irodalmi filmekről írnak, beszélnek, az első irodalmi film premieréről, mely lázba hozta egész Berlint s a mozi eddigi legnagyobb eredményének tekintik.

Két óráig tartott a film előadása, öt fel onaból állt s a főszerepét: *Bassermann* Albert, a *Reinhardt*-színpadok és egész Németország legnagyobb színésze játszotta. A címe: *A másik*, írta: *Lindau Pál*, a német regény egyik legjelentékenyebb élő művelője.

Ezek a külsőségek. S bizonyos, hogy ennyi külsőség gyűjtötte egybe a *Lichtspiele* hatalmas és díszes főpróba-közönségét. Mert tudunk kell: Berlinben ma már a nagyobb filmprodukciókból is ép úgy tartanak főpróbát, mint a drámai, vagy operette-színházakban. Bár kétségtelen, hogy a *Lichtspiele* főpróba publikuma — főleg arányai miatt — levert minden eddigi érdeklődési rekordot. Ott volt mindenki, akinek színházhoz köze van, a legnagyobb írók, íróknk, színészek, színésznők s természetesen *Berlin* sajtójának és kritikájának korifeusai is.

A jelző — literarischer Film — (irodalmi film) — hódított; írókat, színészeket egyaránt. Ma a legjobb újsle íróknk — mozi-darabot írni: színésznek pedig film részére játszani. Szinte amerikai s illő munka az egész s prototipusa a kevés fáradságot igénylő munkának: az író egy nap alatt megcsinálja a darab-vázst s megkeresi 50—500—1000 márkáját; a színész pedig — még szerepét sem kell tanulnia — pár óra és nap alatt — horribilis gázsit kap. Ugy bizony: horribilis gázsit, *Bassermann* Albert a *Lindau-darab* főszerepének eljátszásáért — tíz napon át napi 2—3 óráért — tízezer márkát kapott. Nemde, csinos összeg? Amellett *Bassermann*nak 72 ezer márkás fizetése van *Reinhardt*nál, ami semmi esetre se megvetendő összegecske mert *Bassermann* még nem is tenorista.

Magáról az irodalmi filmről ennyit: szerencsétlen kísérlet s annyiban nevezhető irodalmi filmnek, hogy egy előkelő író komposziójára. Kétségtelen, hogy a film kitűnő, felvonásai érdekesek, jelenetei kitűnőek — az irodalomhoz azonban mindennek sok köze nincs, s aligha hiszem, hogy a szószor s értelemben vett irodalmi film egyhamar meg is fog valósulni. A történet, a téma érdekes; no de ez a filmnek alapkövetelménye. *Lindau* kísérlete alapján csak azt konstatálhatjuk örömmel: írók irjanak mozi-darabokat, mert az ő metierjükhez azik legközelebb. *Bassermann* szerepléséből kifolyólag pedig még jobban meggyőződünk, hogy a színész a legfontosabb része a darabnak s mellette minden eltörpül, mint valami jobb szubrett körül a rossz ensemble.

Rövidre fogva: a „*Der Andere*” című film — nem merjük irodalmi filmnek deklarálni — *Lindau Pál* hasonló című regényéből íródott. Aki a regényt olvasta — nem fogja felismerni a moziban, — és viszont. *Taine* ismert eszméjéből alakul a darab cselekménye: egy előkelő ügyvéd nyugodtan, józanul tölti a nappalait, végzi munkáját, hogy aztán éjjel, ha betegsége kitör, olyan cselekedeteket vi-gyen véghez, melyek egyéniségével, jellemével semmi összhangzásban nincsenek: lebujkba jár, gonosztevőkkel barátkozik, rabol, hogy egyszer aztán — a saját lakásába törjön s kirabolja önmagát. *Taine* gondolatait itt — a filmen — a rémregény alakját öltik s nem egyszer megborzongatnak. Ez ép a hibája: főleg idegeinkre hat, mint egy érdekes, de értéktelen detekt vhistória, melynek eszme-produktivitása éppen az ellenkező eredményeket gyújt az emberben.

Lehet, hogy az egész darab nem több, mint: a kísérletkezésnél várható csalódás. Lindau Pál nem oldotta meg az irodalmi film problémáját a valószínű, hogy még sok-sok kísérlet fog leperenni előttünk, míg megkaspjuk a nemesített, irodalmi filmet, melyről oly szívesen álmodozunk, ha rossz mozi képek mellett unatkozva ávitunk...

Brázay Emil.

A kormány nem távozik.

(Lukács László nyilatkozata — Andrásy csábítja az ellenzékot.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 22.

A Pester Lloyd holnapi száma Lukács Lászlóval folytatott intervjút közöl. A miniszterelnök kijelenti, hogy az ellenzék támadásai által semmi módon sem hagyja magát befolyásoltatni. A választójogi javaslatot keresztül fogja vinni s az ellenzék folytonos támadásaival nem törődik. Ő a korona és a többség teljes bizalmában van s mindaddig, míg ez a bizalmat bírja, nem gondol arra, hogy helyét elhagyja. Hogy mekkora fontosságot lehet tulajdonítani az ellenzék támadásainak az kitűnik abból is, hogy Wekerle s az akkori miniszterium ellen is hasonló támadásokat intéztek annak idején s ugyanazok, akik ezt a támadást vezették, később nem tartózkodtak attól, hogy a koalíciós miniszteriumba, mint szakminiszterek belépjenek.

(Andrásy kormányozni akar.)

Tudvalevő dolog, hogy Kossuth Ferenc lakásán már régebbi idő óta megbeszélések folynak az ellenzéki pártok egyesítésére vonatkozólag. Erről a mozgalmáról Andrásy Gyula gróf ma a Magyar Hírlapban vezércikket írt s arra hívja fel a függetlenségi pártokat, hogy programjukból küszöböljék ki a perszonális unióról szóló követeléseket, hogy ezáltal kormányképesekké válhassanak és az összes pártok egyesülését lehetővé tegyék.

A Kossuth pártban ezt a vezércikket nagy örömmel fogadták és a párt valamennyi tagja hajlandó az egyesüléshez hozzájárulni. Ipolyágon holnap négygyűlés lesz és Apponyi gróf ez ügyre vonatkozólag ott fog nyilatkozni.

A Justh párt egy része mereven viselkedik ez indítvánnyal szemben. Justh különben jelenleg tavol van a fővárostól s a párt egyik tagja fogja őt felkeresni, hogy megbeszélje vele az ügyet.

Ellenzéki körökben remélik, hogy az összes ellenzéki pártok és a munkapárt egy része is egyesülhet, amennyiben állampolgári tekintetben köztük nincs semmi eltérés, csupán kisebb közgazdasági nézeteltérések vannak. Azt hiszik, hogy így meg lesz a mód arra, hogy kormányra jussanak. Az ellenzéki pártokban ama nézetűeknek adtak kifejezést, hogy ha az egyesülés létrejönne, akkor Lukács távozása is bizonyos lenne.

(Khuen, Vázsonyi és a pártkassza)

Néhány kormánypárti lap azt írta, hogy Khuen-Hedervary Karoly miniszterelnöksége alatt Vázsonyi Vilmos a munkapárttól kért poszt Pető Sándor választási költségeire. Vázsonyi Vilmos és Pető Sándor már megcafopták ezt az állítást, és hivatkoznak Khuen-Hedervaryra, mint aki a legjobban tudja, mi igaz ebből a híresztelésből. Khuen-Hedervary Karoly gróf most a következő nyilatkozatot tette közzé: Pető Sándor országgyűlési képviselőnek:

— Felkereséd folytán készezzel elismerem, hogy mindaz, amit A N p e h ő 22 ki számában nyilvánosságra hoztál, megfelel a valóságnak és külön is hangsúlyozom, hogy Vázsonyi Vilmos nálam semmiféle irányban nem érdeklődött a választások iránt, és igazolom, hogy nem kártél és nem kaptam a pártkasszától vagy a kormánytól bármilyen összeget a választási célok fedezésére. Budapest, 1913 február 23. Khuen-Hedervary Karoly gróf.

A munkapárt körében ma élénken tárgyalták Khuen-Hedervary nyilatkozatát és általában az a féltetés, hogy Khuen-Hedervary nyilatkozata csak azt bizonyítja, hogy ő nem tudott arról a pénz-

beli támogatásról, melyről pedig nagyon sokan tudtak, s melyről a jelöltnek is tudomással kellett bírnia.

(Mi lesz hétfőn?)

A képviselőház kétfőn délelőtt tizenegy óra-kor formális ülést tart a további teendők megbeszélésére. Minthogy valamennyi kitérés lejárt, az ellenzéki képviselők ezen az ülésen akadálytalanul megjelenhetnek. Arról, hogy az ellenzéki pártok milyen álláspontra helyezkednek, az intéző bizottság tegnapelőtti ülésében határozott. A bizottság tanácskozásán azt indítványozták a harciasabbak, hogy jelenjenek meg az ülésen és az eddiginél is hevesebb eszközökkel, ha úgy fordul a dolog tettelegességgel is akadályozza meg a tanácskozást.

A másik terv az volt, hogy inkább ünnepies formában tiltakozzanak a Ház tanácskozása ellen és a deklaráció után, amelyet Apponyi Albert gróf, vagy Andrásy Gyula gróf terjesztett volna elő, vonuljanak ki. Ezzel a két állásponttal szemben a harmadik győzött. Az ellenzék hétfőn egyáltalán nem jelenik meg a Házban.

Elítélt

aradmegyei királlyértő.

(Egy hónap a Petőfi versért.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Nagyvárad, február 22.

Érdekes királlyértési ügyben ítélkezett ma a nagyváradai bíróság, hová felebbezés útján került az ügy.

Még 1911. január hatodikán történt, hogy az aradmegyei megyeségi háza népkör műkedvelő előadásával egybekötött táncestélyt rendezett, amelyen fellepett Vereska Mihály szocialista is, ki Petőfinek Akasszátok fel a királyokat című költeményét szavalta. A szaváló azonban a már amúgy sem finom hangú költeményt még jobban eldurvította; például a versben előforduló „Mázzatok a királyok lépőre” helyett következetesen azt mondotta: „Mázzatok a királyok polójára.” A nagyváradai ügyészség királlyértési vádat emelt Vereska ellen, a törvényszék azonban a vádlottat felmentette. A királyi ügyész felebbezést a felmentő ítélet ellen s így került az ügy a nagyváradai bíróság elé, amely Szentkereszti Zsigmond báró elnöksége alatt ma tárgyalta a királlyértési pört. A vádat Skultéty István főügyészhelyettes képviselte, míg a vádlottat Grosz dr., nagyváradai ügyvéd védte.

A vádlott személyesen is megjelent a tárgyaláson s védelmére többek között a következőket adta elő:

— Hódoló tisztelettel viseltetem őfelsége személye iránt és egyáltalán nem volt szándékomban, hogy őfelsége személyét a legcsekélyebb módon is megsértsem Ha a királyi ügyészség az Akasszátok fel a királyokat című versben királlyértést lát, úgy emiatt nem engem kellett volna porba fogni, hanem a vers szerzőjét, Petőfi Sándort.

Grosz dr. védő hosszabb beszédben igyekezett bebizonyítani védelme ártatlanságát.

— Az Akasszátok fel a királyokat című vers elszavalása — fejtegette a védő — már csak azért sem képezhet büntetendő cselekményt, mert midőn Petőfi ezt a verset írta, akkor még V. Ferdinánd király ült a trónon s így a vers semmiféle összefüggésben nincs Ferenc Józseffel. Különben is nézetem szerint Petőfi nem a királyi személyét, hanem általánosságban a királlyal foglaltat akarta megtámadni.

A törvényszék ezután egy hónapi fogháza irélle a vádlottat. Az indoklás többek között ezt tartalmazza:

Hasonló szövegeű versek elszavalása, ha az esztétikai, vagy irodalmi okokból történik, tényleg nem képez büntetendő cselekményt. De Vereska szavaltatásuk az esztétikához semmi köze sem volt. A környezet, amelyben elszavalta, s a mód, ahogyan ezt cselekedte, világosan mutatják a királlyértés szándékát. Vereska maga is szocialista, azonkívül tisztában volt hallgatóinak a monarchikus állásmozgással iránt érzett ellenességével, s ő ezt a körülményt hatásvadászat céljából aknázta ki, midőn a versben elő-

forduló erős kitételeket önkényesen még erősebbé változtatta. Ami pedig a védőnek amaz érveléssel, hogy a vers megírásának idején V. Ferdinánd ült a trónon, s így a versnek semmi köze sincs őfelségehez, erre vonatkozólag azt mondja az ítélet, hogy kizárólag élő személyekre vonatkoztatva mondják azt, hogy „mázzatok a polójára”.

Béke a vaggongyárban.

(Hétfőn dolgoznak minden műhelyben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Ma este hat órakor Müller Gyula, a vaggongyár igazgatója kijelentette a munkásoknál megjelent képviselőinek, hogy a gyár üzemét nem szünteti be és hétfőn valamennyi műhelyben — a kovácsokban is — folyik tovább a munka. A gyár igazgatójának eme szavai körülbelül ezerkötő száz munkás tisztességes kenyérkeresetének zavartalanságát, több száz család sőtét gondjainak és kétségbeesésének elmulását jelenti. A gyár munkásai, akik a rosszul értelmezett szolidaritás alapján egy olyan hatalmi kérdés miatt kényszerítettek a gyár vezetését az egész üzem esetleges leállítására, mely valójában szóra sem érdekes, az utolsó két napon folytatott tárgyalások folyamán belátták, hogy a vaggongyár igazgatósága, első sorban pedig annak kiváló és mindig humánus igazgatója éppen a munkások érdekében cselekedtek, mikor a zavartalan békés termeléshez szükséges tevélyem szempontjából itétek meg a helyzetet.

Kívánságaik teljesítésére lehetetlenüségéről meggyőződve, és az üzem szünetelés kiszámíthatatlan hatását számításba véve, léptek a békés megegyezés útjára. — Lejött Aradra a vas- és fém munkások országos szövetségének titkára Mallasits Géza és az ő vezetésével folytak ma Müller igazgató-irodájában a tárgyalások, melyek este hat óráig elhúzódtak, de a jobb belátás győzelmével megegyezésre vezettek. A munkások lemondottak arról, hogy Tumó Lajos művezető elbocsáttassék, mintán be kellett látniok, hogy a gyár vezetősége ezt a maga reputációjának sérelme nélkül nem teljesíthette, de másrészt pedig joggal hivatkozhatott arra, hogy Tumó ellen hosszú évtizedeken át a munkások panaszal nem éltek és egy incidens következtében hűségese emberén túl nem adhat. — Ez a kérdés tehát a jelen pillanatban megoldásra nem szorul és a közös megállapodás szerint Tumó február 26-án szabadságra megy. Ugyanakkor kezdi meg szabadságát Müller Gyula igazgató is és hazatérte után tárgyal a kovácsokkal a művezető ellen felhozott panaszait illetőleg.

A ma este létrejött megegyezés következtében a gyár igazgatósága a következőket jelenti ki:

1. Nem kifogásolja, hogy munkási szakszervezetek tagjai legyenek és senkit sem bocsát el azért, mert valamely szervezetben tisztséget visel, vagy elvtársai bizalmiférfia, ha különben is tiszteletben tartja a gyár házi rendjét.
2. A munkások felvétele és elbocsátása felatt az igazgatóság dönt ezután is, mint azt eddig is tette, de nem tesz az ellen kifogást, hogy valaki a мастерnek szervezett munkást ajánlja felvételre.

3. Minthogy a munkások állítása szerint megtörtént volna, hogy nygyazon megmunkálendő darabért különféle akkordárakat fizetnek ki, az igazgatóság gondoskodni fog arról, hogy az egyes kovács műhelyekben kiosztott egyenlő darabokért egyenlő akkordárakat kapjanak azok megmunkálói, továbbá, hogy a kovácsok közt a munka egyenlően osztsassék szét, végül, hogy a közvetlenül a munkások, vagy a bizalmi férfiak által az igazgatóság tudomására jutott panaszok meg-

Párbajok

egy bárónő válópöre miatt.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 22.

Hónapok óta folyik a budapesti törvénytörvények előtt egy szenzációs válópör, amelynek szereplői Madarassy Beck Gyula báró és Gullmann Liu bárónő.

A pörben a válófelek ügyvédjei igen erős periratókat vártak és nemcsak ellenfeleikkel bántak gyöngédel nélkül, hanem szemben álló ügyvédtársaikat is csipkedték, bántották.

A férfi ügyvédjei: Barta Ödön dr. országgyűlési képviselő és Várkonyi Oszkár dr. voltak, a nő pedig Baracs Marcell dr., az ügyvédi kamara ügyésze, híres vívó — valamikor vívóbajnok. A míg csak irásban csipkedték egymást — utóvégre a papiros türelmes — csak ment a dolog, de hogy az első tárgyaláson szemtől-szemben kellett elütni az épenséggel nem kíméltes csipkedéseket megsokalták maguk az ügyvédek is.

— Ha nektek vívóbajnok az ügyvédek — mondta a férfi jogtanácsosai: Barta Ödön és Várkonyi — mi majd világbajnokot fogunk kiállítani.

Es a legközelebbi tárgyalásra, a mi kedden volt, maguk helyett Fuchs Jenő drt küldték el, a kétszeres világbajnokot. Ügyvédi körökben ezek után tréfiás célzásokat tettek a törvényszéki nagyterem teremnyerébe, ahol a felek meztelenre vetkezve, erőttől duzzadó imokkal bírói bajvívásban döntik el az igazat.

A tárgyalás nem is ment simán. Baracs megint éles volt. Fuchs Jenő még élesebb. — Utóvégre ő mégis csak több, mint Baracs. Ő világbanok, Suiyas személyeskedések lüszereztek a jogi viták szélén dühöngött a szóteléség. Baracs azonban komolyan vette a dolgot és provokálta Várkonyi Oszkárt. S terinte ugyanis nem Fuchs tartozik elégtétellel, a kit a védők maguk heivett kiállították, hanem Várkonyi és Barta, a kik he lytesítették magukat Fuchszal a ki tehát csak per procura sértegetett. Azert provokálta pedig csak Várkonyit, mert Barta már idősebb ember.

Baracs segédei Fittler Dező dr., a Kuria ügyvédi tanácsának tagja és Hajdu Marcell dr. voltak. Várkonyi segédeit Szász Pál és Nagy Sándor dr. ügyvéd, képviselőket nevezte meg. Várkonyi segédei megtagadták az elégtételt, mert szerintük nem felelős felük azért, amit Fuchs Jenő tett. Ha ő sértett, tőle kell elégtételt léni.

Becsületbírósiág elé került az ügy. Enőke volt a becsületbírósiágának Brüll Igánc dr., az Ügyvédi Kamara elnöke. Tagjai pedig: Pap József dr., az Ügyvédi Kamara helyettes elnöke, Zsigmondy József dr., az Ügyvédi Kör elnöke, Pották László dr. és Nagy Dező dr., az Ügyvédi Szövetség elnökei.

Ez az illusztris jogásztársaság kimondta, hogy Várkonyi köteles elégtételt adni Baracsnak, mert azekért a sértésekért, amelyeket képviselésében Fuchs Jenő tett, ő és nem Fuchs a felelős.

A párbaj tegnap délután öt órákor meg is történt. Várkonyi fején és jobb kezén könnyebb sebesülést szenvedett.

Van az afférnak egy mellékága is, amelyben Baracs Marcell dr. és Fuchs Jenő dr., a vívás kétszeres világbajnokai az ellenfelek. Az ügyben a felek megbízottai holnap délelőtti tárgyalnak.

TANÜGY.

(-) Önképzőköri ünnepély. A főreáliskola Fábólán Önképzőköre ma délután fél 5-kor a Lyceum dísztermében ünnepélyt rendez, a következő műsorral: Rubinstein: Sphärenmu ik. Előadja a főreáliskola teljes zenekara Wagner József dr., intezői zenetanár vezetésével. Megnyitó beszéd. Elmondja Miskovits Ernő, az önképzőkör elnöke. Liszt: Rigoletto, Paraphrase. Zongorán előadja Ring Béla. Ábrányi Emil: Vándormadár. Szavalja Szabó Sándor. Népda ok. Előadja a főreáliskola énekkara Palotay Antal, intezői énektanár vezetésével. Ring Béla felolvassa Homeros című dolgozatát. Vieuxtemps: Ballada és Polonaise. Hegedűn előadja Ungár Imre. Zongorán kíséri Fischer Ernő. Grieg: Concert. I. tétel. Zongorán előadja Fischer Ernő. Kíséri Fenyves István. Arany János: Pázmán lovag. Szavalja Rudas Bódog. Dr. Wag-

ner József: Largo Elegiaco. E őadja a kis zenekar dr. Wagner tanár vezetésével. Wieniawski: Legenda Hegedűn előadja Ungár Imre kis zenekarkísérettel Wagner József dr. tanár vezetésével. Farkas Lajos: A vén cigány. Melodráma. Zenéjét szerezte Farkas Lajos. Szavalja Dózsa Iván. Zongorán kíséri Fischer Ernő. Bolgár induló. Előadja a főreáliskola énekkara Palotay Antal, intezői énektanár vezetésével.

(-) Szaktanfolyamok megnyitása. Az aradi m. kir. áll. fa és fémipari szakiskolában megnyitnak a következő szaktanfolyamok: Február hó 27 én a gáz és vízvezeték szerelők tanfolyama. Március hó 2-án az I. autogénheggesztő tanfolyama. Március hó 30 án a II. autogénheggesztő tanfolyam. Beiratkozni lehet a szakiskola igazgatóságánál febr. hó 23 ától kezdve, vasárnap délelőtti 9—11 óra — hétköznapokon pedig este 6—7 óra között. Tandij: 2 korona. Igazgatóság.

A szerelem csodája.

Egy aradi siketnéma leány a pásttorórán visszanyerte beszélőképességét.

Ott, ahol a Rácváros terped,
Az utca szűk, a nép szegény.
Ott történt meg az elmondandó
Kedves, bájos, pikáns regény;
Hőse nem illatos gavallér,
Egyszerű iparoslegény.

A mestersége: szobafestő,
Vagy mázoló, vagy kárpitos, —
Fontosabb az, hogy nagyon jól ért
A szerelem titkaihoz,
Biztosan „megfőz” minden kialányt,
Akar pószé, akár fitos.

Meghódol neki szőke, barna,
Kacér, szerény, szende, hamis,
Forró szerelmi vallomását
Érti a siketnéma is
Épen erről az utolsóról
Szól a mostani példa is.

Ha szívünk bolygó siketnéma,
Mit ér a bók, a gyenge szó,
Ilyenkor olyan uvarlás kell,
Mely kissé — kézzelfogható;
És ehez értett, szörnyen értett
Hősünk a derék mázoló.

Merész jelek — pirul a leányka
Forró lovapja oldalán;
Szerelmes óra int feléje,
Amely után már nincs talány...
S míg ott a csók tüzösen csattan;
Nagyot sikolt a néma leány...

Aki hideg bíráló ésszel
Nem hisz, gonyol minden csodát
Az hihetetlen balladamat
Inkább ne olvasd tovább:
Modern csoda: szerelmi mámor,
Mely némanak új hangot ad!

A történetnek itt nincs vége
(A mese is modern ma már);
Az öleléssel gyógyítora
Nagyszerű, fényes pálya vár:
Ő lesz
A siketnéma intézetben
A női osztályon tanár!

Rendre.

VÁROS ÉS MEGYE.

A vesztőhely parkirozása. A földművelésügyi miniszter arról értesítette a tanácsot, hogy a nemzet földjének, vagyis a vesztőhelynek erőssítési céljaira ezer darab fát ajándékozott.

A boszniai levelezés. A belügyminiszter arról értesítette a tanácsot, hogy a jövőben a boszniai és hercegovinai községekkel közvetlenül nem levelezhetnek a magyar hatóságok, mert nyelvi nehézség következtében ez az érintkezés meddő lenne. Utasítja a tanácsot hogy a hivatalos megkereséseit a szerajevói kormányzóság útján juttassa el az említett községekhez.

Öngyilkos

a kínai anyacsászárné.

Távirati tudósítás.

London, február 22.

A Reuter ügynökség pekingi értesítése szerint az özvegy császárné ma reggel térbarnokor rövid betegség után meghalt, azonban valószínűbb, hogy öngyilkos lett.

Ez a hetvennyolc esztendőss asszony, akinek most a halálát jelentik, a világtörténelemben egykor, amikor majd Kelet-Ázsia törtérelje is ismeretes része lesz a világtörténelemnek, a legnagyobb asszonyuralkodók, a Maria Teréziák és Katalin cárnők között is az első sorban fog állani. Csodálatosan nagy elme és fényes politikai talenterum lakozott e sárgabőrű, a mi fogamaink szerint teljesen műveletlen, barbár asszonyban. Halálosan gyűlölt mindent, ami európai, — embert, gondolkodásmódot, erkölcsöket és szokásokat.

Az özvegy császárné, Cu-Szi, egy nagyon szegény szatócsnak volt a leánya, — de nagyon szép volt. Ennek köszönhető, hogy tizennyolc éves korában, 1854 ben bejutott Hien Fong császár háremébe. Az atyja egyszerűen eladta az udvartartás számára. A háremben 1856 ban az a szerencse érte, hogy fia született. Mivel a császár törvényes feleségének nem volt gyermeke, Hien Fong halála után, 1861 ben Cu Szi öt éves fia, Tung Csi lett a mennyei birodalom császára, akinek nevében gyámja, Cu Szi kormányozta az egész kínai birodalmat. Mikor Tang Csi császár 1875 ben tizenhét éves korában meghalt, Cu-Szi, aki korlátlanul uralkodott, a császári család legifjabb tagját, a három éves Kvang Szüt tette meg császárrá, hogy így módon a maga uralmát meghosszabbíthassa. 1889 ben a császár átvette ugyan gyámjától az uralmat, de 1895 ben, a Kínára nézve szerencsétlen végű kínajapan háború után, a mikor a császár kissé modernizálni akarta országának kormányát, Cu Szi palotaforrhadalom útján ismét magához ragadta az uralmat és a császárt ismét gyámság alá helyezte. 1900 ban a boxer-adást, mely az európaiak ellen irányult, az özvegy császárné egész nyíltan támogatta. Kvang-Szü halála után ismét egy gyermek jutott a trónra és így az özvegy császárné önkényének mi sem szabott korlátokat egészen 1912 tavaszáig, amikor Kína az egész világ amulatára köztársasággá alakult át.

Az özvegy császárnének meg kellett érnie, hogy egész udvartartásával és családjaival Kína belsejébe, egy kis városba internálták. Ennél bizonyára csak az ajt nem jobban, hogy a kormány oly embereknek a kezébe került, a kik európai és amerikai embereket szerződöttek maguk mellé tanácsadókkul, parlamentet és európai kormányrendszert, sőt európai szokásokat is honosítottak meg, kezdvén a reformokat azzal, hogy a csepp levápassát az egész birodalomban lehetővé tettek.

Cu Szi halálával a kínai történelemnek egy nagy korszaka ér véget: a fehérfej és ől való elzárkózottságnak korszaka. Az európai ideák beáramlásának az ő személye épen olyan hatalmas akadály volt, mint a kínai fal, melyet már szintén kihezdedt az új időknek fuvallata.

A sárgaveszedelem problémája azonban mintha egyszerre igen nagyra nőne ezzel a világ örteneti átalakulással, melynek a nagyemőif de már ösztetörördöit tesü öreg kínai ró halála még korántsem a végét, hanem inkább a kezdetét jelenti.

Tokióból jelentik: Az elhunyt anyacsászárnő egy idő óta beteges volt. Ezért a kormány Pekingből elhívatta a császár gyámját, aki meg is érkezett. Délután a császárnő állapota rosszabbra fordult s nemsokára elhunyt. Halála után olyan hírek terjedtek el, hogy öngyilkos lett, állítólag azért, mert a császári családnak át kellett költöznie a város nyugati részébe s le kellett mondaniok annak keleti részéről.

MULATSÁGOK.

(=) Vasas bál. Március hó 1-én tartják az aradi kere kedelmi alkalmazottak és tisztviselők nyuzdij alapjuk javára zárkörü vasas báljukat a „Központi Szállóda” összes termében. A rendezőség Kneffel Lajos egyesületi és

Berta Béla bizottsági elnökök élén az aradi kereskedelmi alkalmazottak 120 táncokvedlő fiatalosa bevonásával buzgón fáradoznak az estély sikere érdekében. A nagyarányú érdeklődés biztosítékot nyújt, hogy ezen minden évben legjobb sikerrel megtartott Vasas-bál, ez évben is ugy érkölc-sí, mint anyagi tekintetben a legnyersebben fog sikerülni.

HIREK.

Ki a primadonna tolvaja?

— *Gajdos Pált szabadon engedik.* —

— *Az Aradi Közlöny tudósítójától.* —

Arad, február 22.

Ma este nyolc órakor fejte be az aradi rendőrség Gajdos Pál, Diósy Nusinak, az aradi színház primadonnájának inasa ellen, akit az ékszer lopással gyanúsítottak, az adatgyűjtést. *Grumász László dr.* fogalmazó jegyzőkönyvbe vette még az este folyamán az inas vallomását, ami nem állott egyébből, minthogy elmondotta újból mindazt, ami már a szenzációs lopásról nyilvánosságra került és megismételte mindazokat a tagadó válaszokat, melyek szintén nem hatnak az újdonság erejével.

Az eddigi nyomozás több terhelt adatot a fin ellen nem tudott produkálni, és minthogy ennek konok és áthatatos tagadásával szemben a nagyobb részt lélektani momentumok alapos gyamuokul sem tekinthetők, valószínű, hogy Greén Nándor főkapitány holnap reggel szabadon is bocsátja Gajdosát.

Ma délelőtt a detektívek ismét helyszíni szemlét tartottak a primadonna lakásán, igen sok embert kihallgattak. *Valenta József* detektívet a főkapitány Hódmezővásárhelyre küldötte, azzal az utasítással, hogy állapítsa meg, vajon Diósy volt csalédjé, aki oda való, a betörés napján otthon tartózkodott-e és tudja meg tőle, kikkel érintkezett és kik jártak nála mikor még a művésznőnél szolgált. *Valenta* ma éjjel tizenegy óráig még nem tért vissza küldetéséből.

A Budapestre felküldött daktiloszkopiai felvételekre vonatkozólag sem érkezett még válasz *Gábor dr.* rendőrkapitánytól.

A rendőrség, mint megírjuk, nemcsak Gajdos ellen folytatott eljárást, hanem sok irányban nyomozott már eddig is. Minden feltételezés és kombináció körül azonban csak az bizonyul a legvalószínűnek továbbra is, hogy a lopást nem idegen, nem professzionatus betörő követte el, hanem a primadonna életviszonyait kitűnően ismerő egyén fosztotta őt meg vagyonától, drága ékezezeitől.

— *József főherceg* állapotában kedvező fordulat állott be. A fenség még fekszik ugyan, de állapota nem ad okot aggodalomra.

— *Gyászemlékünnepély.* A zsidóhitközség előjárósága és az árvaház gondnokosa elhatározta, hogy néh. *Hatvany Dautsch Sándor* bárónak, mint az árvaház nagylelkű gyámlatójának elhalálása feletti részvételnek kifejezéséül az elhaltak lelki áldozatáért folyó hó 23 án, *vasárnap délelőtt 11 órakor* az árvaházban gyászünnepélyt tart, amely ünnepélyre a hitközség t. tagjait ez uton hívja meg az előjárósággal.

— *A román királyné szembaja.* *Bukarestből* jelentik: *Langold* tanár, szemorvos *Carmen Silva* királynőn könnyebb előkészítő hályogoperációt végzett. A királynő az operáció után elég jól érzi magát.

— *Halálozás.* *Rimaszombatból* jelentik: *Citman Ignác* nagykereskedő, városi képviselő, ma hetven éves korában meghalt. Az elhunyt felesége *Hazai Samu* báró honvédelmi miniszternek nővére.

— *Zima Tibor* tárcája. Az *Aradi Közlöny* mai számának tárca rovatában ismerős névvel találkozik az olvasó. *Zima Tibor*, az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára tudvalevően visszavonult az aktív zurnalisztikától, amelynek másfél évtizeden át izmos tehetségű, becsült munkása volt. A robotmunkával való szakítása után elhatározta, hogy az újságírásnak azt a földjét fogja művelni, ahol a legtöbb hírlapíró a pályáját kezdte, de ahonnét a kenyérért való küzdelem a kevésbé poétikus területekre ragadja. *Zima Tibor* tárcákat, csevegéseket fog írni a társadalmi élet aktualitásairól, amint ő mai tárcáikében ezt be is jelenti. Hogy *Zima Tibor*, aki az újságírást a mi műhelyünkben kezdte, most ismét visszatér hozzánk, annak őszintén örülhet a publikum is, s mi is a régi rokonszenvvel üdvözljük őt azokon a hasábokon, amelyekről elindulva odajutott, hogy ime most megengedheti magának azt a gyönyörűséget, hogy csak tárcákat ír.

— *Aradon* nincsenek munkanélküliek. Az aradi szociáldemokrata párt részéről a város tanácsához beadott és a munkanélküliek támogatását kérő karvány foglalkoztatta ma a tanácsot. A rendőrség, mely azzal volt megbizva, hogy a munkát keresők névsorát állítsa össze, jelentést tett és elmondja, hogy két ízben is felhívta *Sztréngár Demján Száva* párttitkárt és arra kérte, hogy jelentse be mindazokat, kik munkahiány miatt nélkülöznek és így a város segítségére szorúlnak. A rendőrség jelentése szerint a titkár egy alkalommal sem jelölte meg azok neveit, akik részére munka vagy más segély nyújtása szükséges lenne és *Greén Nándor* főkapitány ama véleményének ad jelentésében kifejezést, hogy *nincs is olyan munkás, aki nyomorogna és ezért semmiféle javaslatot nem is tesz.* A tanács a jelentéshez képest a maga részéről sem foglalkozott tovább az ügyvel *napirendre tört felette.*

— *A Társadalomtudományi Társaság* aradi fiókjá által rendezett előadások során holnap délután a kereskedelmi akadémia külön termében *Szabó Frigyes dr.* „A jövő regénye” címen tart előadást. Belépés díjtalan.

— *A néma leány szerelme.* *Pikáns* érdekességű eset történt a napokban *Aradon*, mely az orvosi körököt is foglalkoztatni fogja. A *Mikes Kelemen*- utcában lakik egy *Neuman-gyári* munkás családjával. *G. Julián*, a munkás tizenöt éves leánya néhány évvel ezelőtt fejefűszba esett; a betegségeből felépült, de hangját elvesztette. A korán fejlett, csinos leányuk ennek dacára sokan udvaroltak, s a leány vidáman szórakozott barátjaival. A legszerencsésebb udvarló *Harka Géza* mázolósegéd volt, akinek hosszas ostromlás után sikerült rávenni a leányt, hogy elmenjen vele a *Vashid* szállodába. A szálloda szobájában szűzül különös dolog történt. Az első pástoróra izgalmas gyönyörűségei visszaadták a néma leánynak hangját. A leány hirtelen felkiáltott: „*Jaj Istenem!*” A fiatal ember annyira megrémült, hogy elmenekült a szállodából, a leány is gyorsan hazaszaladt s vidám köszöntéssel lépett be a szobába. A család tagjai oda voltak az ámulattól s mikor megtudták a történetet, nem neheztek *Harka Gézára*, még kevésbé a szép *Juliskára*, aki ezentul szóval is kimondhatja a boldogító igent.

— *A végrehajtó ellensége.* *Karánsebesről* jelentik: *Dunaorbágyon* ma végrehajtó jelent meg *Cirbu Lázárnál*, aki azonban olyan fenyegető magatartást tanúsított a végrehajtóval szemben, hogy az kénytelen volt csendőrköt hivatni. Midőn a csendőrök megjelentek, *Cirbu puskaival fogadta őket* s az egyik csendőrt meg is sebesítette. Erre a csendőrök visszahívták a *Cirbu*t megözték.

— *Eljegyzés.* *Gitta* Agoston aradi törvényszéki jegyző eljegyezte *Vasszinger Böskét.*

— *Eladott ház* *Schuster Illés* eladja az aradi *Vilmos* utca 4 sz. házat 10100 koronáért *Idb. Müller József* és nejének.

— *A halott előlege.* Az *Operaház*nak régi, buzgó és derek énekese volt *Váradi Sándor*, aki esztendőkrön keresztül talán minden operában énekelt kisebb nagyobb szerepeket. A múlt év végén a már nem fiatal énekművész betegeskedni kezdett és meghalt. *Bármennyire* derek, kötelességtudó tagja is volt az elhunyt énekese az *Operának*, abban mégis csak boném ember maradt, hogy előlegek nélkül nem tudott megülni. Az Operaház igazgatósága pedig *Váradi Sándor* egész tevékeny működéséről, sok évi szerepléséről, csak az előlegekre emlékezett. Az előlegekre, amelyeket a halott — sajnos — nem tud visszafizetni, már pedig az Operaház költségvetése megroppanna, ha a napi előadások ezer és tizezer koronás deficije mellett el kellene viselni azt a veszteséget, hogy néhai *Váradi Sándor* 700 és 620 koronás előlegeit le kell írni. Ez a története és magyarázata annak a szigorú és hivatalos idezésnek, amellyel a *Budapesti Közlönyben* a pestvidéki járásbíróság egy 600 és egy 700 koronás sommas kereset tárgyalására meghívja *Váradi Sándor* övegyét *Geimanenko Alexandrát* ismeretlen tartózkodású örökösét. *Felperes:* a magyar királyi operaház képviselve *Báffy Miklós* gróf kormánybiztos által. Ez a hála, ez a hála! — énekelhetné egy szép (és deficitos) operai kar.

— *Pécskán* garázdálkodó veszett kutya. Nagy izgalmat keltett az aradmegyei *Pécska* községben egy veszett eb, a mely eddig husz embert mart meg. A megmártak közül *Porbil Kornél* ópecskai lakos állapota aggasztó, mert a kutya súlyosan megsebezte. Azonkívül egy leányt is életveszélyesen megharapott. Eddig nyolc személyt vittek föl a *Pasteure* intézetbe. Ma délután sikerült elfogni a kóbor ebet. Hogy a kis fehér kutya kinek a tulajdonában volt, azt még nem tudták megállapítani.

— *Nyolcszázezer korona* hiány egy takarékpénztárban. Irtauk már a temesmegyei *Gyertyámosi Takarékpénztár* nál történt súlyos visszaesést. A vezérigazgató tudvalevőleg megszökött. A most folyó bűnvizsgálat megállapította, hogy nagy könnyelműségről van szó. Nem mindennek a megzokott igazgató az oka, hanem hibás az igazgatóság, amely határozatlan hozzájárult akár hozzanemérésével, akár észre venni nem akarásából, a bank összeroppanásához. Annyit bármint tudatlansággal és az útlethoz való érzéketlenséggel olykor-olykor megállapíthattak volna, hogy a bank grúndolásai nem reálisak, sőt egyenesen a betevők pénzével való hazárdirozást jelentik. A leltározás folyik, habár nincs mit leltározni, mert a szószoros értelemben úres minden. Annyi azonban már is kiderült, hogy az előbbi cikkünkben említett 400.000 koronában mutatkozó hiány immár megkészenődött.

Az igazgatósági tagok ellen pedig sorba készülnek a súlyosan érdekeltek a bűnvádi feljelentés megtételére. A községben érthető nagy az izgalom. És jellemző a többek közt a következő eset: egy Amerikából hazatért szegény munkásembernek is odavesszett a nyolcezer koronája. Mikor híre járt, hogy az intézet krízis előtt áll, a hazatért felkereste az igazgatót és kérdőre vonta. Az igazgató megnyugtatta, mire a szegény munkás azt válaszolta:

— *Köszörmesen dolgoztam ezért a pénzért, amely minden vagyonom, de hi elvész, lelővöm magat, mint egy kutyát!*

Most már akár bottal is ütheti a nyomát az igazgatónsk, aki talán már maga is Amerikában var.

— *Kitelepitik az aradi mutatványosokat.* Tekintettel a március hóban *Aradon* megtartandó országos vásárra, a rendőrség a Béla-teri mutatványos sátrak és cirkuszok helyét megváltoztatni kénytelen. A tanácsnak tett előterjesztésében azt javasolja, hogy már most mondja ki, hogy március elsejétől a *Béla-teren többé nem engedélyes semmiféle sátorfelállítás*, hanem erre a célra a *Óvár terület* jelöl ki. A tanács tekintettel arra, hogy az üzletvezetőségi palota rövid időn belül ugyanis átadható lesz rendeltetésének s oda hivatalok költöznek be, elfogadta a rendőrség előterjesztését.

Oreher Antal Kobányai Sörfőzde R. T.

országszerte ősmert malátadus 1818

Szent-János

idény sörének kimérése megkezdődött. ::

Kapható: Éles Ármin sörfőzdeártnál, ahová az összes rendelések intézendők, valamint a Vadászkiirt és Központi kávéház és éttermében. — Továbbá mi den kereskedésben.

NYILATKOZAT.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy a Weinhardt és Horváth-cégből békés úton kiléptem s üzletreszemet minden követeléseivel, valamint minden kötelezettségeivel, a mai napon Horváth Balázs urnak átadtam, illetve reá átruháztam.

Kelt Arad, 1913. február 22.

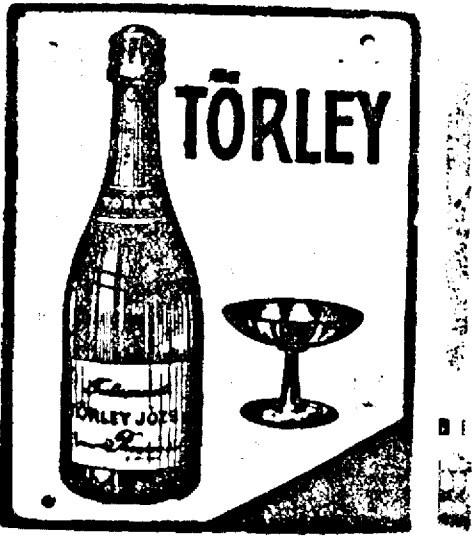
1810 **WEINHARDT ANTAL** s. k.

NYILATKOZAT.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy Weinhardt Antal urtól az üzlet részét, minden követeléseivel, valamint minden kötelezettségeivel a mai napon átvettem.

Kelt Arad, 1913. február 22.

1809 **HORVATH BALÁZS** s. k.

Csak azoknak, a cigarettásoknak, kik egészségükre való tekintéssel nem dohányznak naponta 1-2 fül, lérel többet kiadni:

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 " " "
1 doboz (100 kuncy) 70 " " "

Crossi sandorok és huncyok és lapocskák bronz- és szőnyeg és valamint csiradékgyumorcák. Ambrey nélkül vannak, de minden lapocskában és huncyban benne van a nyugodt és a védkény és a gyűlés aláírás, Modiano

Főraktár a magy. kir. dohány- és szivarkü önlegességi árudában. 1962

Hölgyek öröme a FEDÁK családi doboz cipőkrém

meri a legnagyobb háztartásban is egy hónapig elegendő

ÁRA 60 FILLÉR

Megjelent a magyar és német pótjegyzék!

Következő

ujdonságok

érkezték

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Knoblauch E.: Faun, Heibel: Judit, Lengyel M.: Róza néni, Ruttkay Gy.: Az első és második, Corelli M.: Az örök élet, Lux T.: Meseország, Szomoró D.: Bella, Molnár F.: Bárány Március, Bernstein H.: Baccarat, Croker B. M.: A bünök, Ambrus Z.: A tegnap legendái, Régi és új világ, Bernstein H.: A tolvaj, Gegus D.: A börtön felé, Benedek M.: Az erősebb, Gérard D.: Elkerülhetetlen házasság, N.: A holt kéz, Juve Fantomas ellen, Berkes I.: Ezer leányfej, Möricz Zs.: Tavaszi szél, Kóbor T.: Furcsa tragédiák, Hajnik M.: Rejtélyes me-ék, Orbán D.: A gyöngyös Diana, Williamson C. N.: Az arany csönd, Heltai J.: Family-Hotel, Czenk: Hívatus, Lagerlöf Z.: Gösta Berling, Benson: A világ ura, Gábor-Liptai: A sarkantyú, Patoky: Házasság könyve, Pogány D.: Szent házasságok, Milotay J.: Neked kedves, Korcsmáros N.: Ezüstváros, Szemere Gy.: A két jómadár, Toma J.: A zenélő óra, Bernstein H.: Az oszrom, Szomoró E.: Komédia, Nagy E.: A miniszterelnök, Williamson: A földalatti szindikátus, Mikszáth: Almanachja 1913. évre

Németben: Dunker D.: Ein Liebesdyll Ludwigs XIV. Louis de la Valliere. Ewers: Alraune, Bréte J.: Roberts Brautfahrt, Croker B. M.: Ruhm. Jacobsen F. Im Rosengarten, Kahlenberg H.: I Der liebe Gott, II. Sünde, Lewald E.: Stille Wasser. Bloem W.: Das lockende Spiel, Hedenstjerna: Humoresken, Köhlenegg W.: Die Liesegang—Mädchen, Wassermann J.: Faustina, Blumenthal O.: Wellfringe, Rosenkrantz P.: Der Mann im Keller, Stratz R.: Du Schwert an meiner Linken, Brachvogel C.: Die Könige und die Kärner, Hermann G.: Die Nacht des Dr. Herzfeld, Loti P.: Die Entzauberten, Glyn E.: Seine Stunde, Schubin O.: Heil dir im Siegerkranz.

Kölcsön díj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

vidéki bérlek is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsön tárba

is meglepő mép

ujdonságok érkezték.

zenemű-kölcsöntári díj havi 2 kor. vagy füzetenként 20 fillér.

Legújabbak: Máthé S.: A vén diófa csöndes árnyékában... Heidelberg: A vén bohém. Egy kis utazás a villamoson, Irving: Minden ember így cigál, Sas: Felejtse el, hogy hütlén voltam hozzád, stb. Zerkovitz: Nem vagyok olyan mint a többi nő. Kálmán J.: Dorfkinder Waizer. Irving: Izidor, Izidor most rajtad van a sor!... Szirmai A.: A mexikói leány, Gilbert I.: Erről álmodnak a lányok. A. Baldwin: Csak egyszer vagy kétszer. Lenár: Ma mindenkit szeretek.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papírkereskedő és adós

Női és férfi ruhák vegyi tisztítása és festése.

Knapp Sándor Arad,

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete.

Felvételi üzlet: Weltzer János-u. sarok a főpostával szemben

Telep: Magyar-u. 26. Vidéki megrendelések gyors és pontos kiszolgálása.

Gallérok és kezelők gőzmosása és vasalása tükörfénnel hófehérré. Figyelmes kiszolgálás.

Strucctoll és tollboák festése

Nyíltér.

Tek. Berlini Victoria Általános Biztosító Részvénytársaság.

ARAD.

Nem mulaszthatom el, hogy hálámnak kifejezést ne adjak azon eljárásukért, amelyet akkor tanúsítottak, midőn megboldogult férjem néhai Bolyos (Benjámín) Odön elhalálozása alkalmával, dacára, hogy csak 1 éve volt b. intézetüknel 10.000 korona biztosítás. a biztosított összeget levénások nélkül, ugyszólván azonnal kifizették. A fenti koulans eljárásukat méltán ova, legmelegebben ajánlani fogom az Önök intézetüket mindazoknak, kik tejes meggyugvárral kívánják családjukat biztosítani látói.

(Szinte tisztelettel)

Özv. Bolyos (Benjámín) Ödönné.

1256

Megnyilt

Színházi Versenybazár!

mely alkalmi árukkal dusan van felszerelve feltönlő olcsó árakban.

Kérem a vevő közönséget, hogy a kedvező alkalmat el ne szalassza. Vétel nem kötelező.

SÉRÜLÉSEK

minden faját gondosan meg kell óvni a tisztálanságoktól, mert ezáltal a legkisebb sérülés is veszélyes, nehezen gyógyítható sebbe válhat. 40 év óta bevált, megbízható köntözet a **Prágai házi kenőcs**, mely megóvja a sebet, enyhíti a gyulladást és a fájdalmat, hűsítően hat, a sebet behegészi a hamar gyógyítja.

→ POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT →

1 egész doboz 70 fillér, postán 2 kor. 80 fillér előleges befizetés után 4 doboz, 7 koronáért 10 doboz külföldre franko az osztr. és magy. monarchia állomására.

Vigyázzunk a preparátum és a készítő nevére, ár és védjegy csak 70 fillér árban valódi.

Főraktár:

B. FRAGNER,

cs. és kir. udvari szállító Gyógyszertára „A FEKETE SAS”-HOZ Prága, Kleinseite, 203. Morudagasse sarkán. Ausztria és Magyarország gyógytáráiban raklárban.

KHC POPOFF
a legjobb TEA a világon

Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogériájában.

6253

KÖHÖGÉS

rekedtseg és turut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetesű cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét válasszunk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név. 1 doboz ára 60 fill. mindenütt kapható.

ÉRTESSÍTÉS!

Van sze encém az igen tisztelt helybell és vidéki közönség tudomására hozni, hogy a Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt volt csödtömeget megvettem és az abban foglalt

- szépirodalmi könyvek,
- ifjusági iratok,
- üzleti könyvek,
- papir-árak
- és írószerek

rendkívül olcsó kiárulásait megkezdtem.

1212

DÉCSI GÉZA

könyv- zenemű- és papirkereskedő Arad, Feray-utca (Gróf Hunyadi-palota.) Városi és megyei telefon 902.

Tartozik ■ Követel

praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

ÉRTESSÍTÉS.

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala és az Aradi nyomda-részvénytársaság helyisége az Arad Csanádi Egyesült Vasutak palotájának József főherceg-uti oldalára helyeztetett át. Bejárat a József főherceg-uton a Kossuth-szoborral szemben.

Könyvnyomda és könyvkereskedés!

Magyarország egyik leggyorsabban megszerveztében, püspöki székhely, sok hivatali és iskolával csakis csalan viszonyok miatt eladó. A vállalat több mint 60 éve áll, világhírű nyelvre van beosztva, van könyvtáros, aki saját házában él, mely kívánatra szintén eladó. Szives ajánlatok **E. L. 1000** jellegével következő címhez intézendők: **Annoncen-Expedition.**

M. DUKES Nachf A.-G. WIEN, I. Wollzeile 9.

968-918. pmsz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett évi 3600 korona kezdőfizetéssel és 1040 korona lakbérrel javadalmazott rendőrkapitányi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnák, hogy Arad sz. kir. város főispánjához címzendő, az 1883 évi I. t. c. 3. §-ban megkívánt képesítésüket igazoló okmánnyal és a nem Arad sz. kir. város törvényhatósága szolgálatában álló pályázók eddigi működésükre vonatkozó bizonyítvánnyal, valamint egészségi állapotukról kiállított orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1913. évi február hó 26 ig bezárólag hivatalomhoz terjesszék be.

Az állás főispáni kinevezés után fog betölteni Arad, 1913. február 17-én.

Varjassy, polgármester.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egyeségekben

791

K 16-30 és K 20-50 árban

Kisárólóg

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

ARAD ÉS TEMESVÁR.

Divatjukat multa visszamaradt áruk felárban.

Amerikai és angol formájú gyermek, leány és fiú cipők, vízhatlan

Vadász cipők

őszi és téli, női és férfi cipők a legjobb minőségben és leg-

Az Andrassy-téren az első emeleten

irodának, vagy
divatsalonnak
alkalmas utcai
lakás május 1-re

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat,
szitaárak és acél-sodrony
:: ágybetét készítő ::

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Gyártelep: Kossuth utca 45. sz.
TELEFON 557. SZÁM.

Ajánlják minden a szakmába vágó
dolgozóknak a nagy raktárát a
nagyérdemű közönség szíves fi-
gyelmébe, melyek versenyképes
:: olcsó árért kapható ::

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk

1097

Ház eladó!

Varjassy Lajos-u. 129.
számu modern ház és mel-
lette levő telek j. tányos
árért eladó. Értekezni le-
het: Varjassy Lajos-u.
131. szám. 9198

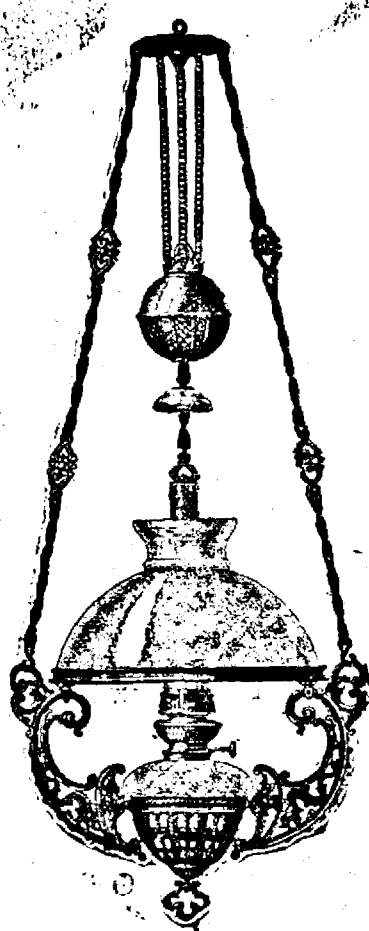
Kiköltözés miatt mélyen leszállított árak!

FISCHER MÓR

Üveg, porcellan, lámpa, diszműaru és mindennemű háztartási
cikkeiben legújabb választék és legolcsóbb beszerzési forrás

kiköltözés miatt

az alant felsorolt menyasszonyi kelengyék nagy választékban
feltűnő olcsó gyári árakban lesznek elárulva, míg a készlet tart.

6 személyes étkező készlet
festménnyel beégetett ara-
nyozással legújabb facon
különböző mintákkal már	16. — K.-tól
12 személyes ugyanilyen	27. — K.-tól
6 sz. üveg készlet már	9. — K.-tól
6 sz. legfinomabb théas és ká-
vés készletek legújabb min-
tákkal	7. — K.-tól
Valódi angol moszdó készletek
legújabb mintákkal	13. — K.-tól
Függő lámpák tolható csigás
már	8. — K.-tól
Legfinomabb nikkel evőesz-
közők darabja már	— 40 f.-tól
Valódi ang. théas csésze párja	— 56 f.-tól
Ví es pohár beégetett szőlő,
csiszolt homályos csikkal	— 12 f.-tól
Boros pohár beégetett szőlő,
csiszolt homályos csikkal	— 10 f.-tól
Kancsó 1/2 literes csiszolt ho-
mályos csikkal	— 70 f.-tól
Valódi angol tányér meiseni-
mintával mély vagy lapos	— 40 f.-tól
Kristály virágvasa már	— 40 f.-tól
China ezüst tea pohár	1.90 K.-tól
Valódi Wolfram egők	1.50 K.-tól
- Ytilyany csillérok feltűnő olcsó árban kaphatók.

Képekterekben legnagyobb vá-
laszték, a legolcsóbb árban pon-
tosan lesznek elkészítve.

FISCHER MÓR

Arad, Andrassy-tér 20.

Városi és megyei telefon 568. szám. : 7228

Üzlethelyiség kiadó, üzletberendezés eladó.

Hämorrhoidák

Aki ezen bajtól a legrövidebb idő alatt meg akar
szabadulni, olvassa el az orvosi véleményezéssel el-
látott ingyen brosúrákat. B. Frensch & Co.,
Berlin — Karlsruhe 1. 9198

eladás. 1158

Értesitem a zsidó hitsorsosokat,
hogy az Óvár-utcában levő volt
Löwenstein-féle máces sütődét
megvettem és azt az orthodox
főrabbi ur felügyelete alatt az
orthodox máces sütést megkezd-
tem. Megrendeléseket úgy hit-
községektől, mint egyesektől
már most elfogadok, pontos ki-
szolgálással, ugyszintén saját sü-
tésekre is előjegyzéseket.

Krämmer Ernő

bérlő Arad, Förray-utca 4. sz.,

hol husvétli edények is nagy vá-
lasztékban, jutányosan kaphatók.

Eladó

2 db mén

az egyik fekete Gid-
rán, a másik sötét
almás pejonius angol
telivér. Tudakozódni

Gazdasági Egylet

1260

Békés-Csaba.

Csak még rövid ideig!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT KIÁRUSÍTÁS.

JANKOVICS GYÖRGY divatáru üzletében.

ARAD, Förray-utca 2. szám.

Függöny, ágyterítők, női ruhakelme, vászon, chiffon és asztalneműek, kész
női és férfi fehérneműek, zsebkendők és a még raktáron levő összes áruk.

50 százalék árengedmény

oszipa, szalag, ruhadíszek és ernyőknek. :

Jankovics György divatáruüzlet ARAD, Förray-utca 2. szám.

Csak még rövid ideig!

URÁNIA

1913. február 23., 24. és 25-én
 vasárnap, hétfő, kedd

A VÖRÖS JULIS

Dráma 3 felvonásban.

VILÁGSZENZÁCÓ.

Szombaton délután fél négy órakor

Nagy gyermekelőadás
 fél helyárákkal, óriási műsorral.

!! Jön !!

!! Jön !!

DR. GAR EL HAMA

III.

21

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legveszélyesebb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán életét venni a kórban, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghűlésből eredő köhögés, vércsejtes, meghűlés, nehéztélégzés és a légzőszervek hurutos megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN**. Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvételrel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. szám

Üzletáthelyezés folytán

telhalmozott

varrógép raktárunkat

a mai naptól kezdve **rendkívüli olcsó árakban** árusítjuk egy kézpénz, mint igen előnyös részletfizetés mellett. Ajánljuk ezen kedvező alkalmat a vásárlók szives figyelmébe.

Wellisz és Társa,
varrógép raktára Arad, Földes-palota. Telefon 618

Ügynökök magas jutalékkal felvételnek.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFAISKOLÁJÁBAN

CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfa-

csemetsze, boglyógyümölcsök, vadoncserk, kerítiszövények,
sima és gyökeres szőlővesszők

stb. Kaphatók.

Tessék kimarított árjegyzéket kérésre.

9271

*Báró Bohus Lajos épülő
bérpalotájában f. é. má-
jus és augusztus 1-től la-
kások, f. é. augusztus 1-től
üzlethelyiségek kiadóak.
Értekezhetni alólirott ház-
gondnokkal. Bódy Bodog.*

1148

A nőnek szépsége leg- nagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művészete a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának a FÖLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a egyszerű hatást, hogy arcunk fide, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kismul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdásához egy evőkanálnyit használandó mentől hidegebb vízben. ÁRA 1 KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszertára
ARADON.

500 koronát fizetnek, akianna Barilla-til fogvizéhasznok nálatá mellett, üvegje 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök **Barilla A örökösök,** (E. Winkler) Wien, 1911. Sommer-gasse 1. — Kapható **Aradon** minden gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemennél,** Deák Ferenc utca 11. sz. és **Vojtek és Weisz.** Kérjünk mindenütt határozottan **Barilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 1401

Ősz haj és ősz szakáll

Idősebb kinézet idéz elő. Használjon kizárólag csak **VITEK-féle NUCIN-t** szőke, barna vagy fekete á K. 2.— vagy **VITEK-féle NUCIN-t**

egyszerű á K. 1.— és a haja ismét vissza nyeri az eredeti színét. Kapható minden gyógyszerár és drogeriában. Valódi egyedül a gyárból, kosmetikai és gyógykészítmény. **Fr. Vitek & Co. Prag II., Wassergasse.** Raktár: Török József Budapest. Földes Kelemen Arad. 6417

Új vállalat!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Vu'cu J. Maxim ur tel-phen Fábrián László utca 5/b szám alatt egy

tűzifa-üzletet

nyitottunk villanyerőre berendezett fűrészelő és aprító üzemmél, ahol állandóan raktáron tartunk elsőrendű száraz aprított tűzifát. Ajánlunk: bükki, cser, gyertyánhasáb és dorongfát úgy őlszámra, mint felaprítva házhoz szállítva és pincébe berakva. Pontos és gyors kiszolgálás! A n. é. közönség szives pártfogását kérjük kiváló tisztelettel 861

Folkmann és Lassner.
Telefon 895. szám.

Nagyon érdekes Nézőszekrény

mechanikai képváltoztatással csak 50 koronák. Hozzá 50 nagyon pikáns fényképfelvétel ingyen. A képek az üveg erőssége folytán nagyon szép és plasztikusan jelenek elő és ezt a Panoramát, mechanikai képváltoztatással pikantériája miatt az urak szivesen vásárolják. Egy komplett panorama 50 fényképpel csak K. 3.50. Egyedüli díszkrét szétküldés utánvétellel. 7705

M. Swoboda, Wien, III/2. Hiessgasse 13-243.

Mihalik Béla szőlőnagybirtokos, szőlőoltványtermelő, Gyorok.

Utóbbi évek szárazsága ugyancsak sok pótlást követelt esőidőnkben a évtizedem át tett tapasztalatok után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a szőlők pótlására legcélszerűbb a kézzel készített úgynevezett száraz gyökere-oltvány. Ezt az aradhegyaljai borvidéken nem készítik, mert alig fizeti ki magát, mert míg a melegebbi strazitkánt, oltványok 80%-ig sikerülnek, a hűvösebb oltványokból alig 30-40% sikerül. Hogy a szőlőpótlásokra a szőlőbirtokosok is

1236

az egyedül jól bevált száraz kötött szőlőoltványokhoz

jutányos Aron juthassanak, elmúlt évben oly mennyiséget készíttettem, hogy azokból eladásra kétszáz ezer darab jutott, mely oltványok dus gyökérzettel, 1/4 őszesorrva, első osztályú minőségben 28 borfajban darabonként 20 fillercért árusítom. Csomagok a jobban darabja 24 fillér. Fajlisvasagért kezeséget vállalom. Gyökere-kiparítás Fortalisz szőlővessző ezre 32 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál

Mihalik Béla, Gyorok.

Valódi brünni szövetek

za 1913. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 7 kor. 3. 10 m. hosszú 1 szelvény 8 kor. teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor. (kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor. elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt felek matrasához 30.- K-rt, szintegy felöltőszövetet, turistalódom, helyenkamgarnt, női kosztim szöveteket stb. gyári árakon káld, mint megbízható és szelíd cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a nagytervű úvez, ha szövetárkiegészítéssel közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Gyári választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendeléseknél is, teljesen friss árban.

9344

Hölgyközönség figyelmébe

ajánljuk az **Arad, Deák Ferenc-utca 33 sz. alatt** levő elsőrendű

himző, rajz és előnyomda műintézetünket,

hol legszolidabb ár mellett elvállalunk összes e szakba vágó munkákat finom és izléses kivitelben, ugyszintén teljes **kelengyék**et is. — Elfogadunk jó családból leányokat tanításra.

1011 Kitünő tisztelettel
Wirtschaftler Testvérek.

Vendéglő-átvétel!

Aradváros és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására adom, hogy **Aradon, a Bercsényi Miklós-utcában** lévő

„Jópásztor”-hoz címzett vendéglőt átvettem s azt tovább vezetem.

Főtörökvése n mindenkor az leendő, hogy kitünő étkeim és tisztán kezelt hegyaljai italjaim által, mely figyelmes kiszolgálás mellett olcsó árért kapható, nagybecsű vendégeim megelégedését kiérdemeljem. Abonenseknek árkedvezmény. Szives pártfogást kér.

Baics Imre,
vendéglős. 958

Röntgen-intézet.

Aradon, Batthyány-u. 21.

Telefon 522. 111

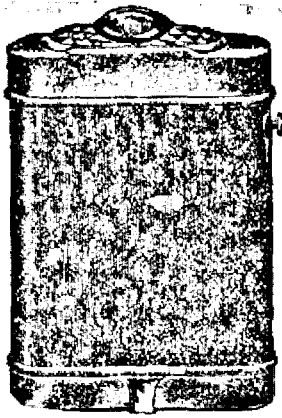
Röntgensugaras átvilágítások és fényképfelvételek, betegségek, csonttörések, ficamok stb. Kórismézése céljából. Röntgensugaras gyógyítások idült bőrbajok, sipolyok, nem operálható nagy daganatoknál és a méh- és pajzsmirigy alképletainél. Intézetulajdonos:

Dr. Singer János
egyeleemes orvostudor.

487

Képviselve Aradon
SZEMZŐ ARMIN
áruügynöksége által.
Telefon 592. szám.

Villanyos zseblámpamindig friss
állításal.Villany-
berendezé-
sek, villany-
cellák.Dynamó
gépek, vil-
lanymotorok
elcsész-
kaphatók

Kalmár Józsefnél
Arad, Salacz-utca 2. sz. 1681

Alkalmi vétel

és eladások

Ékszerárnyakbanarany és ezüstművekben, Arad
legnagyobb óra- és ékszerárnyak**Deutsch Izidor**Órák és ékszerárnyak
Weitzer János-utca, Minerva-palota**Zálogcédulák**arany és ezüstművek, gyémánt-
be briliáns tárgyak a legmagas-
sággal árban megvételnek vagy
más tárgyakra átcsereleltetnek

Telefon 486. Telefon 486

Ha finom
Teát, Rumot
őhajt forduljon
Vojtek és Weisz céghez
Aradon.

Teák.		Rumok.	
	Kor.		Kor.
1 csom. igen fin. keverék	— 50	1/2 lit. úv. „Hungaria“	1:10
1 „ „ „ „ „	1.—	1 „ „ „ „	2:20
1 „ „ „ „ „	2.—	1/2 „ „ „ „	1:30
1 fin. keverék 1/2 k. ó	2 50	1 „ „ „ „	2:60
1 „ „ „ „ „	— 40	1 „ „ „ „	1:80
1 „ „ „ „ „	— 80	1 „ „ „ „	3:60
1 „ „ „ „ „	kiló 7.—	1/2 „ „ „ „	2:70
1 Popoff-féle 4 sz.	7.—	1 „ „ „ „	5:40
1 „ „ „ „ „	6 „ 5.50	1/2 „ „ „ „	3:70
1 „ „ „ „ „	8 „ 4.50	1 „ „ „ „	7:40

Postai megrendelések naponta
pontosan eszközöltek.

Általánosan kedvelt legjobb hatásúés ízű **Hajós-féle** most érkezett meg.**Csukamájolaj**

E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagاناتokelmulasztására, fagy-
viszketegség biztos megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin“
Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.**Legjobb fekete****Hajfestő**a „MELLOGEN“. Egy pár perc alatt bármely haj-
jat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehet mosni. Ara

2 korona.

Kitűnő amerikai**gummi**

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpádgyógytérárában ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeháza szomszédában.**LEGGAZDASÁGOSABB**

biztonságos és legújabb típusú gépek

Remington írógép

mert a modern légtécchnika összes vívmányait egyetlét magába és világosságot államert

legtartósabb gyártmány

Díjazott és vételetelentelenség nélkül bemutatás az ország bármely részében.

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough“ amerikai számléltó gépek, „Millionaire“ svájci „Saxonia“ glashüttel számléltó gépek, „Kerthek“ amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai író-
uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI & TÁRSA

sz. és kdr. udvari számléltó

Budapest, VI. Andrássy-ut 12. szám.

Divatos Fűzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek
6575

Pilcz Irma
fűzőkészítőnél
Arad, Deák Ferenc-u. 6. sz.

Sehol e széles nagy világon
Ecsodaszernek párja nincs,
Rut arcot szépre átváltoztat
Aranynál drágább ritka kincs.
Ismerik fenn a palotában
Lennt a konyhóban egyaránt szerteszét
Aki használja, áldva áldja
ROZSNYAY MÁTYÁS lángeszét.
Csunyaságáért buslakodni,
Zokogni nem kell senkinek,
Kinek májfoltos, szeplős az arca
Ecsodaszert rendelje meg.
Nem telik bele egy rövid hét,
Ólesz a legszebb földi lény.
Csalhatlan szer és ninosen párja
Sehol, sehol a földtekén.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedves művészi feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Kereszt-től szemben 497

Pénzt kereshetnek

Ögynökök (hölgyek is) kik egy
35 év óta fennálló cég részére
vidéki magánfeleknél háztartás-
ban könnyen eladható cikk eladá-
sával magas százalék mellett fog-
lalkoznak. Ajánlatokat az eddigi
foglalkozás és referenciák meg-
jelölésével „P. W. 2079.” Rudolf
Mosse Prag, Graben 6. intézen-
dők. 9811

Magvakat tavaszi elvetésre

ismert kifogástalan minőség-
ben szállít

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti és magtermelési telepe

Temesvár 50.

Alapított 1875. Dusan ábrákkal ellátott főár-
jegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. 979

Hoffmann Sándor a színház-épületből

Deák Ferenc-utca 40. sz. alá

helyezte át üzletét.

Olcsó árak!

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Es a közhívtól ismert kórú mindenkit foglalkostat, akit nemcsak a tüdő- és gégéfé tuberkulózis, tüdőgyulladás, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy a tüdőbaj rohamai gyötörnek, hanem az eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk a teljesen bizonyos és könnyen képezhető Guttmann dr. orvostól Finasz-gyógyintézet (Görvönáról a következő útról): Gyógyítható-e a tüdőbaj? Azokéval egy próbacsomagot dietetikus tanácsból. Ezeket megvásárolják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő dietetikumot tüdőbajbetegségre (tüdőgyulladás), azután, a krónikus gégé- és gégégyulladás ellen rendeltek és magasztalták. A tea nem titkos szer, Lieber-féle növényekből készült, amelyeket császári rendelésre szabad forgalomba bocsátottak. Ára olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden riské nélkül alkalmas adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkéül felvilágosítsunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a Gyógyítható-e a tüdőbaj? című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezni lapot írni Paulman & Co. címre, Berlin, 947. Müggelstrasse 25.

Ez előtt

Bolezni Antal

féle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz. alatt megnagyobbítva, saját készítésű úri női és gyermek cipők raktára. Elsőrendű munka és anyagból állandó nagy választékban kaphatók. Mérték utáni rendelések a legújabb divat után pontosan készítenek. — Tisztelettel

Czernóczy M.

A kizárólagos eljuttatott OLLA táblácskák az Olla tanácsot jelölik. Kedvelt minőségűek: 1908. sz. tucatszáma 8 korona, 1904. sz. superfinom tucatszáma 8 korona. Az OLLA több mint 3000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánva. 1907. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring Lajos Egészség és Róma János utjánál.

Ingyanforgalmi és Parcellázóbank r.-t. Arad, Petőfi-u. 1. sz. Telefon 861. Zimándi dűlő 3. sz. alatt (a Mosóczyi-telep és a város között) eladunk kiváló fekvésű háztelkeket

olcsó áron, előnyös kölcsönnyújtással, vagy 5 évi részletfizetésre. Telkeinkre igen előnyös építési kölcsönöket is adunk. 1-7717.

Értesítés!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a Forray-utczában levő mészáros és hentes üzletemben a mai naptól kezdve az alatti előnyárakért lehet a legjobb minőségű husokat venni és pedig:

- 1-60 rendű bizott marhahus eleje kg.-monként 1 K 44
- Leves husok: hátulja 1 K 60
- Pecsénye husok kg.-ja 1 K 76
- Gulyás hus 1 K 52
- Sertés hus: karaj kg. 1 K 92
- Sertés hus más részektől kg.-monként 1 K 76
- Fiatál borjú hus eleje kg. 1 K 84
- Fiatál borjú hus hátulja 1 kg. 2 K 40
- Szalonna és zsír kg. 1 K 76

Szives pártfogást kér

959 FARKAS GYÖRGY.

Mindenki azt mondja már, hogy **Szeplők, májfoltok** és minden arctisztatlanságok eltüntetésére, továbbá hideg, szeles időben arc és kezek megvédésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe-Creme 1 korona. és **Benzoe-tej szappan** 70 fillér utasítással.

Készíti.

7031

KÁRPÁTI JÁNOS gyógyszerész Arad, Boros Beni-tér 15. sz. 6 korona rendelésnél postaköltség nem számítatik.

Legjobb, leghatásosabb, szegények és gazdagok által legkedveltebb háziszer a **Doré sósborszesz,**

amely külső és belső használatnál minden eddig létező hasonlítót felülmul. Ára egy üvegnek 44 fillér, nagy üveg 1 korona 10 fillér, óriás üveg 2 korona 20 fillér. Mindenki saját érdekében **Doré sósborszeszt** vásároljon.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszertárában ARAD, Andrassy-tér 22. a megyeházzal szemben.

valódi **KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA** MINŐSÉGE: ARANY ALÁPÍTATOTT 1889-BEN **Várhol László** úri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a téli idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint **férfi-, női- és gyermekcipők** készítését, valamint Orthopéd cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt eszközöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel **VÁR HOL LÁSZLÓ,** a legelőbvennevezt tisztikarunk szállítására.

Vas-, fűszeres **segéd,** ügyes, megbízható, **állást nyerhet** **Weisz János** cégnél, 1232 **Marosillye.**

Az összes hazai elsőrangú um.: gácsi, besztercebányai, pinkafői, nagydisznódi és brassói pokrócgyárak **Pokróckészítményeinek** raktára, a legelőbvennevezt minőségtől a legfinomabb kiviteleiig páronként, méter és végszámra a legmegbízhatóbb beszerzési forrása

az Erdélyi és bácskai iparú raktár: **Reich B. Károly Fia és Társa** cég, Andrassy-tér 6. szám. (Verbos-ház.) Telefon szám 649. 171 Telefon szám 649.

50/60 HP Brasier

kettős nyitott és csukott, I. párisi díjjal kitüntetve, egészen hibátlan (csaknem új) elutazás miatt K 8000.— alkalmi árban **eladó.** Ajánlatok „Brasier, L/672“ jelgén **Kienreich, Graz** hirdetőjébe küldendők. 1288

8723—1912. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein Vilmos m.-bodzási lakos végrehajthatónak javára végrehajtást szenvedő elleni 112 korona tökéköve elés-ik és járulékaiknak behajtása végett, az aradi kir. törvényszék területén levő M.-Bodzás községében fekvő a bodzási 161. sz. távjkyben A. I. 1—4. sor. 170., 334., 451. hr. sz. a. felvett 83. sz. ház, udvar, kert, szántó a külsőségben szántó a kisföldek dűlőben és 2/172 ed rész legelő illetményből Petrovics Béláné szül. Balázs Mariát illető 1/10 ed rész hányadaira az árverést 1852 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan hányadok sz. 1913. évi március hó 30. napjának délelőtti 10 órakor M.-Bodzás közs. ghazanál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmada, vagyis 902 korona 32 filléren alól eladatni nem fog.

Árverezniszándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 135 korona 20 fillért készpénzben, vagy a 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 881. évi november hó 1-én 8433. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a hadatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszo gáltani.

Kir. tör. énysezék, mint telek-könyvi hatóság.

Arad, 1912. évi november hó 15-én.

Aknay s k.,
kir. trvszéki bíró.

1282

Aradváros egyik legélénkebb kereskedelmi negyedében fekvő Asztalos Sándor utca 5 és Chorin Áron utca 1. számú belvárosi üzleteknek rendkívül alkalmas 1278

Ház árverésen

folyó évi márc. 17-én d. u. 3 órakor az aradi igazságügyi palata föld zinti 48. számú helyiségben eladatni fognak.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel tudatom, hogy a Weitzer János-utca 7. sz. alatti

**„KEGYELET”
TEMETKEZÉSI VÁLLALAT**

vezetését átvettem amiért a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem. Mindenkori oda fogok törekedni, hogy a tisztelt megbízóimnak a legpontosabb eljárás és megelégedésre szolgáljak.

Sürgős esetben az éjjeli szolgálat Török Ignáz-utca 7. szám.

Tisztelettel

397

KREISZ JÓZSEF.**Műszaki és Világítási Vállalat Arad.**

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Aradon a Minorita-palota Weitzer János-utcai részében világítási üzletet nyitottunk. — Ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe izléses választékban összeállított csillár-raktárunkat legolcsóbb gyári áron. A villany és gázvilágításhoz igényelt összes szerelvényeket és világító testeket raktáron tartjuk. Szereléseket a legelőnyösebben végzünk. Ugyazintén mindennemű átalakításokat és javításokat szakszerű kivitelben.

Kiváló tisztelettel:

Műszaki és Világítási Vállalat Arad.

8365.—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Aradon 1913 év február hó 14-én 1 drb. szőke szőrű, 5 hetesnek látszó kanmalac elfogatott.

A tulajdonos folyó évi február hó 30 napjáig a kapitányi hivatalnál jelentkezhetik és tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha a tulajdonos jogát beigazolni nem képes tulajdonosa a fenti határidő alatt nem jelentkezik az állat mint gazdtalan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad 1913. évf. február hó 16-án

Rendőrkapitányság.

Békésmegyében, vasut állomás közvetlen közelében, mDut mellett fekvő 1 és 1/2 waggon örlő képességű műmalom és évi 1500 q t jövedelmező vámmalom 50—60000 kor.

**Készpénzzel rendelkező
társat keres.**

Bővebb és felvilágosító adatokkal szolgál 1255

Dr. Holländer Lipót,
ügyvéd, Békéscsabán.

1568—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben többször előfordult, hogy ragadós száj és körmfájással fertőzött helyekről a tejkereskedőkhöz és innen a termelőkhöz küldött tejes kannák közvetítették a fertőzést. Az ilyen esetek azt bizonyítják, hogy a tejszállításához használt edényeket sem a tejtermelők, sem pedig a tejkereskedők nem tisztogatják kellő gondnal, minek következtében azok ragadós betegségek fenállása esetén a betegség ragályanyagának szertehurcolásával úgy az embert, vaia mint az állategészségügyet állandóan veszélyeztetik. A ragadós állatbetegségek, főleg pedig a ragadós száj- és körmfájás ilyen uton történő szertehurcolásának megakadályozása céljából közegészségi szempontból meghagyom, hogy a tejszállításhoz használt edényeket, kannákat használatba vétel előtt a tejtermelők, kiürítés után, illetőleg visszaküldés előtt, pedig a tejkereskedők és mindazok az egyének, akik tires tejes kannákat, edényeket szállítanak, bő vizöblítéssel belül és kívül gondosan megtisztítsák és azoknak állandó tisztántartására kiváló gondot fordítsanak.

Ezen teendők elmulasztása kihágást képez, a mely kihágás 200 koronáig terjedhet és az 1901. évi XX. t. cz. 28. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő elzárással büntetendő

Arad, 1912. évi január hó 20.

Green,
a. főkapitány.

Száraz aprított négy vágású tűzifát 2 Kor. 80 fill., házhoz szállítva vagon és öl fával is szolgálhatunk.

Azonkívül ajánljuk fafűrészelő motorgépeinket.

Iván és Burián

Tökölly-tér 1. sz.

Katalin fürdő udvarában.

Telefon: 811. 1298

3874—1913.

Hirdetmény.

Az 1913. évi január hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírású jegyzék 10 drb. ivét az állami jövedelekről szóló 1899. évi XXV. t. c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1913. évi február hó 18-ától számítandó 8 napra a városi fogymatási adó felügyelőségénél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek névszerint: Ambruszer Alajos, Gál Károly, Jozsika Antal, Lőrincz Mihály, Lőrinczy János, Minajlovics Demeter, Veszely Ivánné, Vajdovics Imre, Weisz J., Weisz Mártonné kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogymatási adó felügyelőségénél, észrevételeket.

Arad, 1913. február hó 14. én.

A városi tanács.

Telefon 162. sz. Telefon 162. sz.

Reusz Mór és Fia

Porosz kőszén, koks és faszén-telepe
Arad, Boros Beni-tér 12. sz.

A fűtési idény beálltával van szerencsénk ajánlani legjobb minőségű 1298

Porosz szalon fűtőszén.
Porosz légszesz pirszenet.

Vasaláshoz rostált darabos
Bükkfaszenet ::
és csomagolt faszén
jutányosan árban házhoz szállítva

Uri lakásból álló
magányos ház

Ilona-utca 7. szám szabad kéz-
ből azonnali beköltözésre is

eladó.

Bővebbet: Flórián-utca 6/b
szám 3. ajtó. Ugyanitt egy
homokbánya, cement áru
készítésére is alkamas,

eladó!

1291

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Kávéház átvétel.

Kedves ismerőseimet, barátaimat és a nagyközönséget értesítem, hogy a **Boros Benitér 11. szám** alatt levő jöhrnevű

ROYAL kávéházat

átvettem.

Legfőbb törekvésem, hogy nagyrabecült vendégeimet állandóan legjobb italokkal és hideg büffével mindenkor előzékenyen kiszolgáljam. Szíves partfogásért esedezek kitűnő tisztelettel 1274

Weinberger Lajos, kávé.

Kitűnő cigányzene.

Egész éjjel nyitva.

Pichler Sándor írógépvállalata.

Hasszinger-u. 5. sz.

Telefon 308.

Telefon 308.

L. G. Smith & Bros. amer. írógép vezérképvislete.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy írógép vállalatommal kapcsolatosan mindenféle gépirási-, sokszorosítási- és fordítási munkát jutányosan árban és teljes felelősség mellett elvállalom. 1297

Pichler Sándor papirkereskedése és írógépvállalata

Szabadság-tér 1. és Hasszinger-utca 5. sz.

Egy használt, jókarban levő

tűzifecskendőt

keresünk sürgősen megvételre. Szíves ajánlatok

„Gyári vállalat” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 1307

Keresek megvételre

zöld oltványt

Bosnyák Demeter

Ópálos.

1290

Ertesítés.

Van szerencsém az igaztelt helybeli és vidéki vevőmet értesíteni, hogy 1289

szita- és rostakészítő

műhelyemet Vörösmarty-utcából Szabadság-tér és Hunyadi-utca 1. szám alá helyeztem át. (Glück mészárosal szemben.)

Maradok tisztelettel:

Mandl Károly.

Arad város adóhivatalától.

2160—1913 absz.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Álulírott városi adóhivatal ezenel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a városi adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt, a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 24-ig az alulírott városi adópénztárba annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

Arad, 1913. február hó 15.

Városi adóhivatal.

Vetőzab

és

járóbuza

kapható

Szücs Pál

Aradi cégnél.

Telefon 613. és 10.

1298

Legdivatosabb elsőrendű minőségű kalapok, cipők és férfidivatcikkek

— legolcsóbb beszerzési forrása —

PINTEA JÁNOS

férfi-divat különlegességi üzlete

ARAD, Deák Ferenc-utca 4 szám.

Apró hirdetések.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Orlós tengeri nyulakat

15 kiló súlyban sport és tenyész galambokat szállít Schwab, Wien, Wimmergasse 1. Árjegyzék ingyen. 318

Eladó szén!

Elsőrendű 4000 kaloriás, vegyes barnaszén kapható Körösbányán, waggonként szállítva, nagyobb vétel esetén, igen kedvező ár mellett. Cim: Engler Ferenc, Körösbánya. 1107

Tölgyerdő eladó

Kisróna (Ravna) község határában 30 holdnyi területű, szép, egyenes, magas növésű, szőlőkarionak, telefonos/oknak igen alkalmas. Bővebbet Tóth Ferencnél, Kisróna n. p. Dózsa. 1268

Megvételre kerestetik

egy jókarban lévő, kevésbé használt irodalmi iróasztal. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

Kerékes kut

csinos, jókarban lévő, olcsón eladó. Bővebbet Lipót-u. 8 a. 1266

Használt,

de jókarban lévő jégszekrényt veszek. Cim a kiadóhivatalban. 1281

Eladó

1 db 6 lóerős Benzínmotor, jókarban, üzembe látható, 2 fűtőmunkálógép és pedig 1 vastagságu gyalu, 1 Szalag-fűrés, egészen új, olcsón eladók Fleischer Testvérek-nél, Arad, vas- és rézbutorgyárban. 1806

Párizsi divatalbum

a legújabb 800 tavaszi eredeti francia színes modell-képpel K 2:50 kaphatók Pichler Sándor könyv- és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 808 5311

Csodárverésen

megvett üzletberendezés, vas-pénztár, 2 íróasztal, 1 kerékpár, látra, kékocsi, vilanyilampák, cég-táblák a mindennemű bőr és cipész kellékek igen olcsón eladók. Szabadság tér 15. alatt. (volt Binéth üzletben.) 1199

Eladó takarmány.

Nagymennyiségű buzaszalma törek, polyva, árpaszalma, lucerna, gyepszén, tengeriszár és takarmányrépa, valamint 400 mm. buza, 800 mm. tengeri, 80 mm. rozs és különféle gazdasági eszközök eladók tornyai birtokon. 6 darab hizott ökör is eladó. Értekezni lehet Lovarda-utca 1. vagy Tornyan (Csanádmegye) Krizsán Sándor birtokán. 478

Eladó

10 HP. 6 lóerjű cséplőgarnitúra magyar államvasuti gépgyár gyártmánya, 2 éves. Cim a kiadóhivatalba. 1263

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 8 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona. és 120, Földes Kelemenél Arad. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Egy

elkülönített utcai 4 szobás lakás és egy műhely teljes asztalos fel szereléssel, azonnal kiadó. Hassinger-utca 5. 167

Aház utca 8. sz.

alatt két szobás utcai és 1 szobás lakás és mellékhelyiséggel, azonnal kiadó, esetleg a ház is eladó. Bővebbet Gresz Józsefnél Flórián utca 2. sz. 1284

Egy nagyon szép

és jókarban lévő antik kredenc — helyszüke miatt — és régi zsendely eladó Ugyanott 2 szobás lakás hozzaatarozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1189

Tavasza!

Az összes legújabb francia divatlapok, minden magyar és külföldi szépirodalmi lap állandóan raktáron. Nagy készlet teljesen új elsőrendű költői és szépirodalmi munkákban felárban. Krausz Paulin színházépület. 1211

Gázoműködő világító test.

Mindenütt felállítható gázizzófény csövezetek nélkül. Új! Független fény szárazlámpa belső- és külső-alkalmatosság nélkül eg. veszélytelen. Égési költség óránként 2—2 fillér. 60—120 gyertyafényű Falilampák 18 kortól feljebb. A jegyzék mindenféle modern világítási cikkről ingyen. Schwab Wien, Wiedner, Hauptstrasse Nr. 113. Képviselek kerestetnek. 311

India fogecseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszerára és vegyszeri laboratóriuma Aradon. 1224

Diamant Jemő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület és díszmű bádigos munkákat legjutányosabban készít ugy helyben mint vidéken. 511

Fedett színhelyiségek

raktárnak, garagenak is igen alkalmas, jutányosan azonnal kiadó. Kossuth-utca 4. 1198

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomásu dolog hogy, a legelőkelőbb uriházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányu likőressentiát, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likőrök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerára Arad. 1224

Takszámteres

Bér-autók

Telefonszám 816

2281

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Aradon a tavaszi országos vásár 1913. év március hó 7-ik napján veszi kezdetét és 5 napig, vagyis 1913. év március hó 11-ig bezárólag tart. Arad, 1913. február 16.

A városi tanács.

2751—1913. kh. szám.

Hi detmény.

Közhírré teszem, hogy egy előfordult veszetségi eset következtében Aradváros területén lévő összes kutyáknak f. 6. február hó 7-től számított 40 napig köve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el

Az állategészségügyről szóló 1878. évi VII. t. c. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földművelési ministerium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a pöczer által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint I fokú állategészségügyi hatóságtól. Aradon, 1913. évi febr. hó 7-én.

Grén Nándor főkapitány.

Gőz-Téglagyár

Arad—Mikelaka.

Cégtulajdonos:

Pollák Sándor Arad, Nádor-u. 14.

Telefon } Városi iroda 35.
Aradi gyár 938.
Mikelakai gyár 515.

Készít Aradon 1171

(textilt-gyár mellett) géppel gyártott falazó-, kut-, travers-, kémény- és idomtéglat legkiválóbb minőségben.

Mikelakai gyárban

kézrel vert falazó téglát.

Aki rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti

Kárpáti-féle

opohajtó,

mely a legkiválóbb fájdalom mélyül gyomortisztító házi szerke és édes, hatása gyors és biztos 1 üveg utasítással 40 fillér 12 üveg franco K 4-00. Kapható kizárólag a készítőnél!

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerész 1571

ARAD, BORBOS BÉNY-UTCA.

A Luxus Garage

csukott és nyitott

Bérouti

Telefonszám 826.

nyugyi helyi, mint vidéki területek lezámított nyosabb árban a közönség rendelkezésére állnak. — Legmegbízhatóbb Beyer ugyan csak fenti telefon szám alatt rendelhetők. Szolgálat reggel 6-tól éjjel 12 óráig. Iroda garage József főherceg-ut 17. 744

Alkalmi vételek és eladása

finom 14 karatos arany-ékszer és pontosan kipróbált órák — csillag fal órákban.

Aki olcsón és szolid áru akar venni, úgy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS

mű-órák és ékszerész

ARAD, Ferray-utca,

(gróf Hunyadi-palota) vásárol. Óra és ékszerjavítások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb áron megveszem, vagy becszerésem új ékszerekre. 5707

Nyomatványok

csinos kivitelben készítenek az Aradi nyomda r. t.-nél.

www.wwwwwwww

Ha a hirdetés minden nap egy-
napot kiadástól 100 Ft. alatt,
hosszabb időtartamra 150 Ft.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Berkentől: 227. sz.

Az apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidéki az apró hirdetések postai úton történő felvételével — a hirdetés a szöveg elírás — vagy levélbájtásokban. Teljeskörrel a hirdetés minden napra közzétételére van szükség. A hirdetés felvételét megelőzően a kiadóhivatalban meg kell adni a hirdetés szövegét, a kiadóhivatalban meg kell adni a hirdetés felvételének feltételeit. Az apró hirdetések díja a szöveg hossza szerint számítódik. Minden nap 4 fillér, vasárnaponként 6 fillér. A hirdetés felvételének feltételeit a kiadóhivatalban meg lehet tekinteni. Az apró hirdetések felvételére a kiadóhivatalban kell jelentkezni. A hirdetés a kiadóhivatalban felvételétől számított 4 héten belül érvényesül, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert azzal semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül érvényesítjük el nem vesszük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Biztos existenciája

ideális gondolkodású, intelligens komoly fiatalember finomlelkű urileány barátságát keresi. Leveleket „Keresem a boldogságom” jellegre a kiadóba kér. 1270

„Remésemertel”

Köszönettel vettem. Biz én is elfelejtettem megnézni a nagy sietőségemben, Legközelebb megnézem. Csokolunk sokszor én és ő. 1269

Arad környékén

mely 30-40 éves gavallér ur volna állandó barátja aradi fess, szőke, vigkedélyű férjes asszonykának? Teljes című leveleket „Állandó barát” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1292

OKTATÁS.

Kereskedelmi szaktanfolyam,

mely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyorsírók gyorsírók társasága Budapest” szakfelügyelete alatt áll és vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Március hó 1-én új tanfolyam veszi kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni már most lehet. Végzett növendékeim részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-18. Ziffer Sándor, Andrássy-tér 21. szám. I. emelet. 718

Zongoratanítónő

napi fél óra oktatás, illetve gyakoroltatásra kerestetik. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1287

Keresk. tanfolyam.

Március hó 1-én a Pichler-féle írógépvállalattal kapcsolatosan Haszinger-u. 5. sz. a. új keresk. tanfolyam veszi kezdetét. Mérlegképes kétfős könyvvitel, egyszerű könyvvitel, levelezés, gépirás, gyorsírás és helyesírás elsőrangú gyakorlati erők vezetése alatt. Beiratkozni lehet az összes tantárgyra és külön-külön is. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. 658

ELLÁTÁS.

Idősebb urileány

részére jó házban teljes pensió kerestetik. Ajánlatok „N. B.” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 1302

KIADÓ LAKÁS.

Az Andrássy-téren

az első emeleten intézetnek esetleg dívatsalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re kiadó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

Négy szobás lakás

fürdőszobával, villanyvilágítással Teleky-utca 20. sz. alatt kiadó. Bővebbet Teleky utca 22. sz. 1208

Egy utcai

és egy udvari szobából álló garcon lakás kiadó. Apponyi Albert-körút 1. sz. alatt.

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartozóval 1913. május hó 1-re prof Apponyi Albert-ut. 1. sz. alatt kiadó.

3 és 1 szobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel együtt, május 1-től kiadó. Hal-tér 6. sz. 1312

Kiadó lakás

folyó évi május hó 1-től 4 szobás lakás, fürdőszobával, hozzátartozó helyiségekkel, és azonnal egy alkalmas műhely, raktár vagy istálló helyiségnek padlás és fél udvarral együtt Lovarda-utca 1. 477

Két szobás

adómentes magánház, nagy kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet Bajza-u. 4. 1295

Négy szobás

modern lakás és két butorozott szoba azonnal kiadó, Luther-u. 1. 1301

Lahner György-u. 8. sz.

alatt egy 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel és vízvezetékekkel, azonnal kiadó. 1279

Ferenc-tér 6. szám alatt

egy 4 szobás lakás, nagy előszobával, fürdőszobával, gázbevezetéssel, április 1-től; egy 3 szobás lakás, nagy előszobával, fürdőszobával, gázbevezetéssel, május 1-től kiadó. 1261

Garcon lakásnak

vagy irodának alkalmas 2 utcai szoba Luther u. 2. sz. házbán a földszinten, f. évi május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet ugyanott dr. Gross ügyvédnél. 1308

Egy 4 szobás

utcai lakás, fürdőszobával, a szükséges mellékhelyiségekkel május 1-ére kiadó Teleky-utca 19. szám. 910

Kiadó lakások.

Legmodernebb berendezéssel földszinti utcai lakás 3 szobával és II. emeleti udvari lakás 3 szobával és összes mellékhelyiségekkel május 1-re kiadók. Értekezni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél.

INGATLAN.

Rákóczi-utca 14. számú

ház 941 m²-tel telekkel, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott, a tulajdonosnál. 1811

Sarló-u. 13. számú

adómentes ház eladó. 1162

ÜZLETEK.

Szép üzlethelyiség,

esetleg berendezéssel, Weitzer J.-u. cában főpostával szemben, azonnal kiadó. Telefon 934 (üvegüzlet). 912

Eladó

Világosan motorállomás mellett, forgalmas helyen, a főuton egy korcsma-helyiség mellék-helyiségekkel, hol üzlet is nyitható. Tudakozódni özv. Majsai Istvánnál Világoson. 1288

ALKALMAZÁST KERES.

Uri közönség figyelmébe.

Dáskál Magdolna okleveles szülész, vizsgázott masszírozónő ajánlkozik kizárólag uri házakhoz. Tokoly Imre-utca 5., ajtó 6. (volt Halász-utca. 135

Több évi

gyakorlattal bíró mérlegképes könyvelő, perfekt magyar és német levelező, gépiró, állását március 1-ére változtatni óhajtja. Szíves megkeresések özv. Krauszmann Samuné címére Arad, Asztalos Sándor-utca 9. kéretnek, hol bővebb felvilágosítás nyerhető. 1256

Komoly özvegy nő

házvezetőnő vagy gazdasszonyi állást keres, 50 éves, háziteendők minden ágában jártassággal bír, valamint gazdaság terén nagy tapasztalatokkal rendelkezik. — Ajánlatokat kér „P. R.” címen, Arad, Zsidótemető-u. 5. 1285

ALKALMAZÁST NYER.

Ügyes, megbízható segéd

felvétetik Fischer Antal vegyeskereskedésében, Apáti u. p. Simonffyfalva. Fizetés megállapodás szerint. 1287

Kerestünk

egy polgári iskolát végzett gyakorlót, kezdő fizetéssel. Saját kezűleg irt ajánlatokat „867” jellegre a lap kiadóhivatala közvetít. 1278

Egy gyermektelen

házmesterpár azonnal felvétetik. Szabadság tér 12. sz. 1809

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Osztályának

— HETI KIMUTATÁSA —

Klein Sándor, Keppich Zsigmond
utak. igazgat.

Szabó Lipót,
irodavezető.

Hivatalos helyiség: Tatabányai Károly-u. 1. sz. saját ház.
Telefon 868. sz.
Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig.

Kerestünk:

ARADRA:

Parasztrőfös segédet.

VIDÉKRE:

4 fűszer, rőtös és rövid,

2 vas és fűszer,

3 rőtös és divat,

2 fűszer és rövid és

2 vegyes kereskedősegédet,

több tanoncot teljes ellátás mellett.

Ajánlunk:

perfect könyvelőt magyar és német levelezőt, több irodistanót.

1 irodistát,

3 fűszer és rövid,

1 vas és fűszer,

2 rőtös és divat és

2 vegyes kereskedősegédet.

As elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg ellenében válaszunk. 301

Porosz kocka

D16

Házi és ipari célra

I. rendű szén

Köszén
Kocsz
Bükk-faszén
Aprított tüzifa

1191

pontos súlyban hazhoz szállítva ajánl

ALTMANN EDE

szénraktár

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarak.

Telefon 46.